

Chefen har ordet:

Tack för ett gott kamratskap!

Kamrater!

Efter en bra julhelg med hela familjen i Halmstad, följd av en övergång till ett nytt år i lugn och ro, har nu första veckan av 2015 varit fylld av renovering av lägenheten i Stockholm.

I dagarna börjar Folk och Försvars konferens i Sälen. Ånyo tar vi del av det ena utspelet efter det andra vad gäller det framtida försvaret och vår säkerhetspolitik i allmänhet. Mycket känns igen! Men allas vår förhoppning är dock att kloka beslut tas i dessa viktiga framtida frågor.

En sak är i alla fall säker; vår kamratförening fortlever.

Rysk aktivitet

Under senare tid har Ryssland märkbart ökat sina militära aktiviteter i vårt närområde. Detta, samt Rysslands agerande på Krim och i östra Ukraina, aktualiserar åter frågan om vi ligger rätt i fas i vår inriktning av försvars- och säkerhetspolitiken.

Vid vårt årsmöte den 24 april kommer där-för föredraget att behandla säkerhets- och militärpolitiska förändringar i Ryssland. Vår föredragshållare är en av landets främsta experter inom området, nämligen Gudrun Persson från Totalförsvarets forskningsinstitut. Varmt välkommen till ett intressant årsmöte!

Viktiga veteranfrågor

Under 2014 har vi bland annat arbetat mer med veteranfrågorna. En av våra verkliga veteraner är Axel Ahlfors, som än en gång har hedrats i våra lokaltidningar. Tack, Axel, för att du delar med dig av både levnadserfarenhet och livsvisdom. Tack för gott kamratstöd!

Ny utlandsresa

Nu spänner vi bågen lite extra genom att även detta år genomföra en resa utomlands och då till Baltikum. Mer om detta på annan plats i tidningen.

Jag vill avsluta med att önska dig ett riktigt gott kamratår och hälsar dig välkommen till våra olika aktiviteter, som du kan läsa mera om på vår hemsida.

Tack alla för ett gott kamratskap 2014! Nu ser vi fram emot ett lika bra 2015.

Johan Rydén
Ordförande

Årsmötet 2014

Fredagen den 25 april 2014 hölls årsmöte i Lv 6 aula med drygt 100 medlemmar närvarande.

Föreningens ordförande, överste Johan Rydén, inträdde och efter avlämning inmarscherade fanförare med kamratföreningens fana och Hallands regementes fana.

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna varvid han särskilt vände sig till dagens föredragshållare Anders Thornberg, generaldirektör och chef för Säkerhetspolisen, inbjudna gäster, hedersledamöterna Göran Wetterlundh och Arne Hedman samt Hemvärnets musikkår i Halland.

Ordföranden höll parentation över de medlemmar som avlidit sedan föregående årsmöte varefter musikkåren spelade Segnale Solenne.

Musikkåren genomförde därefter en mycket uppskattad konsert.

Förhandlingar

Därefter vidtog årsmötesförhandlingar enligt fastställd dagordning:

§ 1 Föreningens ordförande, Johan Rydén, förklarade årsmötet 2014 öppnat.

§ 2 Johan Rydén valdes till ordförande och Jan Dorf till sekreterare för mötet.

§ 3 Lars Johan Svensson och Håkan Söderberg valdes att jämte ordföranden justera årsmötets protokoll.

§ 4 Årsmötet fastställdes stadageenligt utlyst.

§ 5 Utdelad föredragningslista för mötet fastställdes.

§ 6 Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse föredrogs och lades med godkännande till handlingarna.

§ 7 Revisor Tommy Jacobson redovisade revisorernas berättelse.

§ 8 Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2013 års förvaltning.

§ 9 Årsmötet godkände styrelsens förslag om oförändrad medlemsavgift på 100 kr för 2015.

§ 10 Styrelsens förslag till arbetsplan för verksamhetsåret 2014-2015 fastställdes.

§ 11 Styrelsens förslag till resultatbudget för 2014 fastställdes.

§ 12 Inga motioner hade inkommit.

§ 13 Johan Rydén omvaldes till föreningsordförande, tillika styrelsens ordförande, för 2014-2015.

§ 14 Till styrelseledamöter under två år omvaldes Lars Björk, Lars Folkesson, Bengt Malmsten och Christer Eliasson.

§ 15 Till ersättare under ett år omvaldes Lena Wallin, Peter Höglund och Jennie Mared.

§ 16 Till revisorer omvaldes Gunnar Johansson och Tommy Jacobson, och till ersättare omvaldes Bo Hervén och Rolf Eklund.

§ 17 Till valberedning omvaldes Thomas Andersson (sammankallande), Jarl Wallefors, och Tomas Andersson.

§ 18 Inga övriga frågor.

§ 19 Ordföranden tackade styrelsen, avgående ersättaren i styrelsen Lars-Rune Mauritzon och övriga funktionärer.

§ 21 Ordföranden tackade alla för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Ordföranden utdelade Kamratfondens stipendium på 1 000 kr till Tomas Andersson som erkänsla för hans engagemang, inspiration och

drivkraft i planläggandet och genomförandet av medlemsammansamlingar.

Efter årsmötet höll Anders Thornberg – med ett förflutet som reservofficer vid I 16/ Fo 31/ IB 16 – ett intressant och uppskattat föredrag om Säkerhetspolisen, en modern säkerhetstjänst som skyddar demokratin.

Middag intogs på officersmässen, dit Johan Rydén hälsade drygt 75 gäster och medlemmar välkomna. Allt var perfekt regisserat av klubbmästaren Lars Folkesson. Anders Thornberg framförde gästernas tack för middagen och den sedvanligt fina inramningen vid årsmötet.

Dagen avslutades med kamratlig samvaro på officersmässen, med bland annat förtäringar och lotterier med vinster skänkta av Göran Lundahl, Axel Ahlfors och Gunnar Ohlsén.

Jan Dorf
Sekreterare

Årsmötet 2015 äger rum i Lv 6-aulan fredagen den 24 april.

Kamratföreningens styrelse

Del av styrelsen, från vänster: Johan Rydén, Jan Dorf, Lars Folkesson, Bo Westman, Lena Wallin, Lars Björk och Christer Eliasson. Foto: Jan Erik Nordberg.

Samling till musikkårens ljuva toner. Foto: Jan Erik Nordberg.

Kamratföreningens utlandsresa 2014 till Tyskland och Danmark

Traditionsenligt åker kamratföreningen på en resa, vartannat år inrikes och vartannat utomlands. Fredagen den 2 maj var det äntligen dags för årets utlandsresa. Vi var totalt 55 deltagare som samlades och ilastade bussen utanför Lv 6 kaserner. Några anslöt längs vägen ner.

Efter välkomnande av vår ständige och omtyckte guide, Gunnar Ohlsén, drog vi i väg med bussen söderut kl 08.00. Resan gick via Malmö och Öresundsbron ner till Farö i Danmark. Ett stopp för välbehövlig ”lunch à la Jarl” gjordes där. Kyligt men uppehållsväder.

Färjan Rödbj-Puttgarden blev enda möjligheten för inköp under nerresan men det löste alla med behov.

Gänget längst bak i bussen höll stämningen hög med viss hjälp. ”Vi har det bra, vi här bak i bussen och vill ej va´ med om nåt oplanerat stopp!”

Första planerade historiska besöket blev tyska ubåtsvapnets minnesmonument i Laboe utanför Kiel. Det bestod av ett marinmuseum, minnestenar utanför, ett högt minnestorn, en

underjordisk minneshall och utanför en tysk ubåt. Vädret var soligt men kyligt. Vi såg utställningarna och gick (vissa åkte hiss) upp i tornet till toppen – högt!

Slutligen gick vi alla in i ubåten för att studera insidan närmare. En upplevelse! Vissa av oss kunde inte låta bli att äta tysk korv med bröd före avfärd.

Bussresan fortsatte under information om freden i Kiel 1814 till vårt hotell Astor i Kiel. Inte långt från hotellet låg Sverigeterminalen. En stunds vila och sedan drog vi alla i väg till fots till kvällens middag i Kieler Brauerei i Gamla stan. Här intog vi förbokad mat och efterbeställd dryck. Stället såg ut som en tysk källare. Självklart smakade vi på deras hembryggda öl.

Lunch à la Jarl. Foto: Bo Westman.

Den tyska ubåten U-995 (typ VIIc) vid minnesmärket i Laboe nära Kiel i Schleswig-Holstein, Tyskland. Minnesmärket byggdes 1927 och färdigställdes 1936. Monumentet var ursprungligen avsett för tyska stupade ubåtsmatrosar från första världskriget men senare även stupade ubåtsmän under andra världskriget. Ubåten U-995 överfördes 1952 till norska marinen under det nya namnet ”Kaura” (S309). Efter utrangering överlämnades ubåten till Västtyskland 1962 och finns sedan 1972 vid minnesmärket som är tillägnat de 35 252 tyska sjömän som för evigt vilar i havens djup sedan de två världskrigen. Foto: Bo Westman.

Huvuddelen i lokalen var yngre personer. När dj:n drog i gång musiken tyckte de flesta att det var dags att gå tillbaka till hotellet för vila. Många hade varit uppe tidigt. Den första resdagen var till ända.

Efter tidig frukost, med en enorm utsikt över staden och hamnen, påbörjades bussresan dag två (lördag 3 maj). Ett första stopp gjordes vid Bordershop vid tyska Padborg för att fylla på lagren. Innan vi kom hit hade vi gjort en del ”rundresor”, bland annat fick vi se Kielkanalen några gånger. Vi noterade även att våren var kommen längre här än hemma, med fina gula fält med mera.

I bussen fick vi berättat av Håkan Söderberg om Kielkanalen, Hedeby, Dannevirke, Gottorps slott och vad som hände i de båda dansk-

tyska krigen 1848-1851 och 1864. Lars Björk berättade om den tyska ”besättelsen” den 9 april 1940 och vad som hände vid Padborg.

Nästa stopp blev vid Dybböls banke. Här började vi i solen med ”lunch à la Jarl”, denna gång med otroligt goda danska smörrebröd med tillbehör. Efter detta påbörjades dagens höjdpunkt, guidning med mera av Dybböls skansar från striderna 1864. Minnesstenar och annat visades. En otroligt bra dansk guide visade filmer och visade oss runt i de exempelbyggnader som byggts.

Efter detta intressanta stopp fortsatte färden till Kolding. Vi fick av Gunnar Ohlsén höra om Karl X Gustavs tåg över Bälten och vi stod då vid startplatsen. Kaffe fick vi ute i den kyliga blåsten.

Gunnar Ohlsén i berättartagen utanför Roskilde domkyrka. Foto: Lars Björk.

Något efter tidsplanen anlände vi till Odense och H C Andersen Hotel. Namnet förpliktingade, utanför fanns flera statyer med Andersen och hans verk. Likaså var väggarna på insidan behängda med hans alster. Mitt emot hotellet låg hans historiska hus.

Efter vila och kvällsförberedelser drog vi ut till restaurang för att få oss ett skrovsmål. Vi hittade olika ställen att samlas på och kvällen blev trevlig i mindre sällskap. Den andra resdagen var till ända.

Dag tre, söndagen den 4 maj, inleddes med sovmorgon och sedan frukost i en källarlokal. Efter detta satte vi i väg till Roskilde. I bussen fick vi höra om freden i Roskilde 1658. Framme var det ledig tid som utnyttjades till lunch eller fika.

Efter uppehållet var det samling vid Roskilde domkyrka. Gunnar berättade om kyrkan och husen i närheten. Då sprack planen! En

försenad konfirmation gjorde att vi inte fick komma in och därmed inte kunde få en guidad tur i kyrkan. Jaha, vi tittade på uttåget ur kyrkan, några av oss gick runt den och sedan ilastade vi alla bussen.

Resan fortsatte till Hilleröd och avslutningsbesöket – guidad visning av ”Nordens Versailles”, Frederiksborgs slott. I två olika grupper guidades vi runt i slottet av två duktiga danska damer. Kungar, trappor, slottskyrka, mat och matplats, utställning, logesköldar i mängder (däribland svenska kungahusets), sovrum med mera visades oss. Ett mycket intressant besök.

Väl klara skulle vår grupp ilasta bussen – då fanns ingen buss! Efter en stunds väntan kom den, med den andra gruppen redan ilastad. Allt kunde hända på denna resa.

Hemresan påbörjades och gick först till färjan Helsingör-Helsingborg och sedan E 6 till Halmstad. Under återvägen till Halmstad hördes många historier och skratt. Ja, historier och skratt hördes förresten under hela resan. Detta är ett bra skäl att åka med.

Axels berättelser om allt från finska fronten till en nunna, Danmark på 10 minuter av Göran Lundahl och Anders Eidergårds redogörelse för kungar och halta gummor var exempel på härliga berättelser under hemresan.

Åter i Halmstad, något före planerad tid, igångsattes avlastning av väskor och inköpta varor. Därefter åkte alla hem till sig med härliga minnen – ”rundresorna” vi aldrig glömmor och ”resan då det som skulle ske inte hände och det som hände inte skulle ske!”

Tack Gunnar, Håkan, Lars och ”skänkare” Göran Lundahl för en speciell, rolig, historisk, god och fin resa!

Bo Westman
F d löjtnant vid I 16

ANEKDOTER FRÅN FÖRR

Komplicerad vapenvård på Lillejul

De flesta läsare är väl medvetna om vad Lillejul innebär, men för övriga kanske en beskrivning behövs. Lillejul firas före jul då tjänsten slutar och juluppehållet väntar.

En julmiddag intages med alla tillbehör och efter detta svarar de yngre för ett spex där årets alla tabbar, vanligen åstadkomna av äldre kollegor, blir teman. Kan ibland betraktas som mobbing.

Denna Lillejul skall vapenofficerens kunskaper och färdigheter kontrolleras. Vapenofficeren utbildas i två-tre dagar på InfSS Kvarn i nyheter på vapenfronten och förväntas sprida detta på regementets befälsutbildningar.

Jag blir snart varse att det är jag som skall upp på banan. Tre hopfällbara bord med pappersdukar och isärtagna Ak 4:or står klara.

Medtavlarna är Bosse i trupptjänst och Rolf i förvaltningstjänst. Jag inser att de inte har en chans!

Starten går och jag tar tag i tändstiftet, sätter på tändstiftsfjädern, sätter dessa i styrstycket och för in delarna i slutstycket, vrider om ett halvt varv åt höger för att slutligen trycka fast slutstyckshuvudet.

Jag gör precis som rustmästare Erik ”Stockis” Johansson lärde oss korpraler nere i putsrummet. Trycker alltså till ordentligt, med

påföljd att alla vapendelar åker rakt igenom bordets masonitskiva!

”Daggan”, mässföreståndarinnan, tar sig bokstavligt för pannan och Olof, som sitter på främre raden, vrider sig av skratt, precis som alla andra. Jag inser nu att jag inte har täten. Ner på golvet och börja om!

Nu förstår jag att något är fel. Man har satt en linnelapp inne i slutstyckshuvudet. Jag måste komma i kapp! För andra gången trycker jag delarna genom bordskivan och folk jublar igen. Jag förstår ingenting, jag gör ju rätt!

Jag minns inte vem som vinner, men jag lyckas inte sätta ihop vapnet. Varför? Jo, man hade varit hos vapenteknikern Knut, som hade satt en svetsloppa inne i slutstyckshuvudet. Inte ens med slägga hade jag fått ihop delarna.

Sent denna natt kommer jag hem till Iris och möter henne med orden: ”Dom j-vl-rn-!”

Jag hade tydliga avtryck efter slutstyckshuvudet i insidan av höger hand och rödblå färgnyans i ett par veckor efter denna övning där vapenofficeren var sämst!

F d vapenofficeren **Rolf Eklund**

KAMRATFÖRENINGENS UTLANDSRESOR

- 2002 – Lützen
- 2004 – Rügen och norra Tyskland
- 2006 – Polen
- 2008 – Prag
- 2010 – Berlin
- 2012 – Gadebusch
- 2014 – Tyskland och Danmark

Halmstads garnison och Luftvärnsregementet

Den senaste tiden har präglats av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i vår omvärld. Med ett förestående försvarsbeslut och en nyligen framtagen rapport från försvarsberedningen kommer sannolikt vår försvarsförmåga att stärkas de kommande åren. Det vi har läst i rapporten pekar bland annat på att vårt luftvärn måste moderniseras för att bättre kunna möta framtidens hot.

Tillsammans med en ökad förmåga för flygstridskrafterna med anledning av införandet av JAS version E blir luftförsvaret som helhet slagkraftigare. Denna utveckling gynnar Halmstads garnison med fortsatt exportstöd vid FMTS (Försvarsmaktens tekniska skola) och utveckling av två nya robotsystem vid Lv 6. Utöver detta kommer MHS H (Militärhögskolan Halmstad) att öka antalet elever och även fortsättningsvis vara plattformen för specialistofficersutbildningen i Sverige.

Sammantaget bidrar allt underlag som nu tagits fram till att stärka Halmstads garnison på både kort och lång sikt.

Luftvärnsregementet har under 2014 ökat sin förmåga till strid mot luftmål med anledning av den övningsserie som har genomförts

under året. I maj genomfördes flygvapenövningen i trakten av Mönsterås. Hela bataljonen deltog i övningen som genomfördes som en tillämpad övning där flygvapnet utgjorde angriparen. Det normala är ju annars att luftvärnet bidrar till luftförsvarets förmåga tillsammans med flygstridskrafterna.

Med vår nuvarande förmåga har luftvärnet svårt att klara av att skydda de mest prioriterade skyddsobjekten samtidigt. Den utveckling som nu kommer att ske genomförs, i en övergripande beskrivning, i två steg.

Första steget är att införa robotsystem 98 där nu beslut om anskaffning är taget. Materielen levereras inom ett par år. Här förbättras förmågan avsevärt eftersom både höjdtäckning och räckvidd är avsevärt bättre än robotsystem 70.

Robotsystem 98, luftvärnssystem med kort räckvidd. Bandvagnsburet respektive hjulburet. Foto: Försvarsmakten.

Det fina med robotsystem 98 är att den kan avfyras vertikalt, och att den kan leta upp målet efter avfyring eller avfyras mot ett förutbestämt mål. Fyra robotar kan skjutas från samma lavett på mycket kort tid. Roboten är dessutom av samma typ som stridsflyget har anskaffat, vilket innebär att den även kan avfyras från en robot 98-lavett.

Roboten har en IR-målsökare av mycket modern typ. Tillsammans med robotsystem 97, som har en belysningsradar, är detta en bra balans mellan olika målsökare. I planeringen ligger också att robotsystem 98 skall vara bandvagnsburet vilket avsevärt ökar rörligheten, speciellt nu när marschhastigheten på en modern bandvagn har ökat jämfört med äldre vagnstyper.

Det andra steget blir att ersätta robotsystem 97 med en modernare robot med avsevärt bättre prestanda. Systemet har moderniserats i olika omgångar. Vi har även kompetterat systemet med en mycket modern och högpresterande radar i form av UndE 23 (underrättelseenhet) som av många bedöms som den bästa som finns att tillgå. Trots detta faller systemet för åldersstrecket inom en nära framtid.

Luftvärnsregementet har tagit fram en studierapport för vilka kriterier som ett modernt högpresterande robotsystem måste klara av för att möta framtida hot. Denna rapport har överlämnats till högkvarteret. Beslut om anskaffning planeras nu med förhoppning om ett beslut i samband med försvarsbeslutet. Att förbättra luftförsvarets förmåga är högst prioriterat inom ramen för kommande försvarsbeslut.

Vilket system som kommer att ersätta robotsystem 97 vet vi inte just nu. Det finns dock ett antal redan befintliga system som uppfyller kraven som tagits fram i samband med rapporten. Vi talar då om system som innebär en fördubblad räckvidd jämfört med robotsystem 97. En fördubblad räckvidd innebär också att yttäckningen blir ungefär fyra gånger så stor.

Aster, exempel på ett robotsystem med medellång räckvidd. Foto: Försvarsmakten.

Våra framtida robotsystem kommer i och med denna utveckling att kunna skydda många fler skyddsobjekt från ett och samma gruppeeringsområde.

I det underlag som nu tagits fram inför den försvarspolitiska inriktningspropositionen 2015 står sig Halmstads garnison och Luftvärnsregementet mycket starkt. Vi har en utmanande framtid inom hela garnisonen och vi kommer att leverera utvecklade och förbättrade förmågor till luftförsvaret.

Peter Toft
Ställföreträdande
regementschef
F d officer
vid I 16 och IB 16

Lägesrapport från Hallandsgruppen

Hallandsgruppens huvudsakliga gärning är att utbilda Hallands hemvärnsbataljon samt vårda traditionerna från Kungl Hallands regemente och Hallandsbrigaden.

Insatskompanierna i Hallands hemvärnsbataljon genomför två fyradygnsövningar om året. På våren genomförs SÖF, särskild övning förband, och på hösten KFÖ, krigsförbandsövning.

Under 2014 genomfördes vårövningarna med tema ”strid i bebyggelse”. Eftersom vi har övat mycket på Mästockas utbildningsanordningar förlades övningarna nu till P 7:s övningsfält.

Övningen började med att förbandet sattes samman med personal och materiel. Personlig utrustning har hemvärnssoldaten i bostaden och grupplutonsmateriel finns i ett mobiliseringsförråd.

Ungefär kl 1000 övningens första dag var

kompaniet stridsberett och uppsatt i kompaniets fordon på kaserngården i Halmstad. Tre timmar senare började vi övningarna på P 7:s övningsfält i Revinge. Imponerande snabbt, samtidigt som det är en nödvändighet för att utnyttja den begränsade tiden maximalt.

Inledningsvis genomfördes grupp- och plutonsövningar. På lördagen genomfördes kompanianfall (tagande av objekt i bebyggelse).

Krigsförbandsövning

Hela bataljonen genomför årligen en KFÖ under vecka 38. Övningen är av två typer: befattningsövning eller förbandsövning.

I år genomfördes befattnings-KFÖ och vi hade hela 22 olika utbildningslinjer i gång. Ett

45. hemvärnsbataljonen klar för övning. Artikkelfoton: Jan Erik Nordberg.

av de viktigaste momenten var kompetensprov på personligt eldhandvapen. Provet omfattar både att kunna samla skotten och att hantera sin vapenmateriel på rätt sätt. Har du vänt magasinen fel i magasinsfickan får du svårt att klara tidskravet. Absoluta huvuddelen av förbandet klarade provet.

Undertecknad ledde chefståten där vi genomförde en fältövning med de skarpa uppgifterna som grund.

Omflyttning

Då Luftvärnets stridsskola (LvSS) behövde ytterligare lokaler har hemvärnsbataljonsstaben nu lämnat över byggnad 157 (gamla brigadhuset) till LvSS.

Ny grupperingsplats för bataljonsstaben är byggnad 35, ABC-huset eller musikpaviljongen.

I byggnad 35 – en mycket mer historisk och ärofylld byggnad än den tidigare baracken – samgrupperar nu bataljonsstaben med Hallands hemvärns musikkår.

För att minska kostnader har Luftvärnsregementet återlämnat byggnad 136 (den sista Landalabaracken) till Fortverket för rivning.

I denna byggnad var delar av I 16:s minnesföremål förvarade. Minnesföremålen utgjordes främst av idrottspriser. Idrottspriserna kommer att sättas upp i anslutning till de lektionssalar

där det i dag bedrivs idrottsutbildning. Andra föremål dekorerar Hallandsgruppens möteslokal i kasern 2.

Sammanfattningsvis kommer minnesföremålen att få en mer framträdande plats på regementet. Carl Berthags och Stig-Allan Jönssons dokumenterade bedrifter kanske sporrar nya idrottsmän.

Äntligen

Som alla säkert har märkt pågår nu en återgång till den ordning som fanns innan Försvarmakten tog sin ”strategiska time-out” eller, som någon har sagt, ”strategisk black-out”.

Det är häpnadsväckande hur mycket som har avvecklats och raserats de senaste åren, men nu har det vänt. Nu pågår krigsplanläggning hur landet skall försvaras, och gamla erfarenheter får sin rättmätiga uppskattning.

För hemvärnets del innebär det att uppgifterna blir fler och ökade krav ställs på Hallands hemvärnsbataljon. Det är utmärkt, för alla vet att en fana gör sig bäst i motvind!

Lars Lindén
Chef Hallandsgruppen

Veterandagen i Halmstad

Ceremoniplatsen i Halmstad på veterandagen var naturligtvis vid minnesstenen i Norre Katts park. Vår kamratförening representerades bland andra av Bo Westman, fanfjörare till höger. Foto: Carl M Sjöstrand.

Veterandagen firas inte bara på Gärdet i Stockholm. I Halmstad finns sedan 2012 ett veteranmonument, i Norre Katts park invid Nissan, där man samlas för att minnas, samtala och för att hedra de som aldrig kom hem.

Äldre gentlemän, som hade kompletterat sina civila kläder med ljusblå FN-baskrar vilka erhållits i Sinai, Kongo, Cypern och Libanon, blandades med unga soldater i uniform och med erfarenheter från Afghanistan, Liberia och Balkan.

2014 års veteranceremoni i Halmstad inledes med samling på Stora torg. Sedan gick marschen under ledning av musikkåren till Norre Katts park och veteranmonumentet.

– Detta behöver uppmärksammas än mer. Jag tycker att initiativet med en ceremoni är

mycket bra. Det är alltid givande att träffa andra veteraner, konstaterade Göran Andersson, FN-veteran från Västervik som numera blivit halmstadbo.

Ett hundratal åskådare anslöt vid minnesstenen, där ställföreträdande regementschefen Peter Toft inledde och sedan lämnade över till huvudtalaren Annelie Svensson, föreståndare för soldathemmet i Halmstad.

– Det känns ofta svårt att vara lämnad hemma som anhörig, där man går med sin oro, medan den som är i väg på en insats oftast har

Veteransamordnaren vid Luftvärnsregementet, Robert Trupp, assisterade ställföreträdande regementschefen Peter Toft vid kransnedläggningen. Foto: Carl M Sjöstrand.

fullt upp med sin verksamhet. Även de anhöriga borde få en medalj, sade hon bland annat.

Efter kransnedläggning vid minnesstenen samlades många av veteranerna på soldat-

hemmet vid Luftvärnsregementet för att byta minnen och erfarenheter över en matbit.

Carl M Sjöstrand

Hallands regementets och Hallandsbrigadens minnesmarsch

Syfte? Dels att högtidlighålla minnet av Hallands regemente och Hallandsbrigaden och få ta del av vårt regementes ärorika historia, dels att öka vår styrka och vårt kamratskap genom ”fysisk fostran” och genomföra en marsch så som soldater har gjort i alla tider.

När? 11-12 april 2015.

Vår? Start och mål vid Luftvärnsregementet.

Sträckor? 10 km, belönas med diplom (lördag) • 30 km, belönas med soldatprovsmärke (lördag eller söndag) • 60 km, belönas med minnesmedalj (lördag och söndag, 30 + 30 km).

För vem? Främst för personal ur 45. hvbat men även övrig militär personal samt medlemmar i kamratföreningen och Försvarsutbildarna.

För övrigt? Logi erbjuds i logement på Lv 6 från fredag till söndag. Mat utspisas i matsalen eller ute i spåret. På lördagskvällen kommer soldatmässen att vara öppen. Tanken är att vi där äter, dricker och umgås under trevliga former.

Anmälan? Skicka in din intresseanmälan till hmmm2000@hotmail.com. Anmälningsformulär och övrig information skickas då senare till dig. Sista dag för anmälan är 20 mars 2015.

VÅL MÖTT!

Garnisons- och luftvärnsmuseet har funnits i 100 år

Inrättandet av det första regementsmuseet i soldattorpet vid Landalasjön 1914 sammanföll tidsmässigt med andra stora händelser såväl ute i övriga världen som inom Sveriges gränser. Skotten i Sarajevo föll och första världskriget startade. Krigsutbrottet fick också inrikespolitiska följder. En regeringskris uppstod efter det så kallade borggårdstalet.

Regementschefen vid Kungl Hallands Regemente, Bror Birger Emil Mörcke, blev i samband med detta utsedd till lantförsvarsminister i den nya ministären under ledning av Hjalmar Hammarskjöld. Mörcke i sin tur efterträddes som regementschef av Peter Josias Hegardt. Både Mörcke och Hegardt blev sedermera förebilder till figurer i serien om beväringssmannen 91:an Karlsson och har en framträdande roll på nuvarande museum.

Det har under årens lopp skrivits åtskilligt om museet i denna tidning och andra publikationer. Därför skall vi i denna artikel inte titta så mycket bakåt utan i stället rikta blicken framåt.

För tiotalet år sedan ändrade statsmakterna inriktning på den militära museivärlden. Antalet museer skulle minskas, och de skulle i första hand fokusera på det kalla kriget. Varje museum skulle ha sin egen profil. Den ”gamla typen” av regementsmuseer skulle antingen läggas ned eller förändras till enklare traditionsrum.

I den dragning som var, visade det sig att ”vårt” museum hade sådana kvaliteter att det ansågs värt att bevara. Dessutom fördes Armémuseums luftvärnssamling till museet, allt för att skapa en livskraftig museiprofil.

Den största förändringen var dock att museerna lyftes ut ur Försvarsmakten för att stå på egna ben. För att stötta museerna tillkom

också nätverket Sveriges Militärhistoriska Arv. Den ekonomiska basen blev årliga statsbidrag i stället för en finansiering inom Försvarsmaktens verksamhet.

I konceptet låg en tanke att, utöver statsbidragen som är begränsade, skulle också kommun, landsting/region och andra intressenter bidra till driften och fortbeståndet.

Hur blev det då för vår del? Som vanligt är allt på gott och ont. Museet har utvecklats i positiv anda. Genom att museet finns utanför Försvarsmakten har en professionell museiintendent kunnat anställas och som utvecklar museet och samlingarna i positiv och besökarnvänlig riktning.

Samtidigt har det nu gått nästan 15 år sedan I 16 lades ner. Det har inneburit att den tidigare så tydliga I 16-kopplingen efter hand har tonats ner något. Den nuvarande grannen Luftvärnsregementet och luftväret har beretts större plats.

Samarbetet med Försvarsmakten har varit positivt och museet har ett tydligt stöd från garnisonen. Givetvis har också de militära kamratföreningarna, inte minst vår egen, varit ett starkt stöd.

Det som har varit mindre positivt är att varken Halmstads kommun eller Region Halland bidragit ekonomiskt till museets drift. Detta trots att museet är en del av besöksnäringen

Museichefen Caroline Mårtensson. Foto: Jan Erik Nordberg.

i Halmstad och Halland och speglar en betydande del av vår lokala historia.

Det skall också sägas att museets ekonomi tyngs av så kallade marknadsmässiga hyror, som tas ut av Fortifikationsverket för lokaler som torde vara omöjliga att hyra ut till något annat.

Hur ser då framtiden ut? Rent generellt ökar intresset för militärhistoria och antalet besökare ökar. De värnpliktiga vid garnisonen som tidigare utgjorde en stor bas för besöksantalet har ersatts av civila besökare, inte minst under sommarperioden.

En sak är dock säker, statsbidrag och ökade publikintäkter räcker inte till för att säkerställa museets utveckling och fortbestånd. Vi har nu ett museum som inte bara speglar Hallands regementes historia under snart 400 år, utan också speglar försvarets utveckling i Halland och hela västra Sverige.

Museet har även många pärlor av stort kulturhistoriskt värde, inte minst utställningarna om Bror Birger Emil Mörcke och 91:an.

Luftvärnssamlingen – som till sin storlek och omfattning är världsunik – speglar inte bara luftvärnets historia utan kan också kopplas till Sveriges industri- och exportutveckling under hela 1900-talet och fram till våra dagar.

Sett i detta perspektiv borde det vara angeläget för både Halmstads kommun och Region Halland att på ett påtagligt sätt ekonomiskt stödja museet. Därigenom hjälper de till att utveckla museet till såväl ett framträdande besöksmål som en bas för utbildning av våra skolelever och ungdomar i en viktig del av vår lokalhistoria.

Kamratföreningen har i detta sammanhang en viktig uppgift, inte bara som traditionsbevarare utan också som opinionsbildare och påtryckare för att det civila samhället och andra intressenter skall få upp ögonen för museets stora värden, och bidra i olika former till museets drift och fortbestånd.

Anders Sträng
Fd officer vid I 16
Fd museiföreståndare

Jullunchen 2014

ANEKDOTER FRÅN FÖRR

Tallarna förvandlades till minor

En episod i officerslivet för 50 år sedan

Livkompanichef "Jim" Orvar Nilsson med finska erfarenheter lärde ut "motti-krigföring". "Stockis" Johansson och jag övade utmärkta IS1- och IS2-elever i dessa konster men övningsfältet hade bara gräsmatta att dölja sig i. Vad göra? Vi lämnade in ett förslag till skogsplantering.

Regementet gick för fullt med besvärligt befälsläge. Kompaniechefskaptenerna tog slut och löjtnant R L Andersson fick bli kompanichef på 7. skyttekompaniet. Värnpliktiga befäls-elever och soldater var av mycket bra kvalitet, dessutom mycket bra handbollsspelare!

Fältarbetsförvaltarna lärde ut mineringsteknik vid Landala granrådområde. Fienden hade många stridsfordon som snabbt skulle hejdas. Snabbminering gällde och innebar att man "kryssade" med spaden 1 x 1 meter. Grästuvorna veks upp och minan lades mitt i krysset.

Tillämpning av snabbminering med hjälp av plutonens entonstraktorsläp skulle kompanibefälet klara av själva. Plutonernas dagelever lämnade i linneställ med spade och matburk av plutonerna till kompanichefen. Ordinarie befäl fick tid för förberedelser. Snabbminering var anbefalld av bataljonschefen.

Stabs- och trossplats med minupplag upprättades vid Gula förrådet. Plutonerna tilldelades ett mineringsområde enligt den två år gamla "Motti"-planen.

Men – packgruppchefen, en duktig gruppchef från Veingetrakten, hade kvällen före hämtat en Volvo Duett full med Contortatallar i Våxtorp. Han fick in 2 600 i bilen. Plantor fanns i överflöd eftersom en höststorm hade gjort att plantbehovet var obetydligt i Halland. Knektens plantor blev "minlager". Chefen Körcentralen, "KörC-Johan" Johansson, lät oss efter samtal behålla fordonet över natten.

Samband höll man med plutonens Radio (Ra) 130 med vilka man efteranropade "minor" från trosschefen. En skogskunnig gruppchefelev och kompanichefen kontrollerade på fält "mineringens" kvalitet. Fältnässigt lunch sköttes fältnässigt av kokgruppen.

Redan kl 14.00 var en pluton klar med sin snabbminering och kunde bege sig till regementsbastun som var beställd.

Nästa dag syntes det Contortatallar/minor som små gröna prickar i mönster 4 x 4 meter överallt utom på Gipen. En politiker varnade för eventuellt åtal från länsstyrelsens antik-människor.

Vid lunch meddelade kompaniadjutant Salomonsson att löjtnanten skulle till regementschefen. Detta hade chefsekreterare Stina Jönsson låtit meddela.

Förhör hölls på chefsrummet av en allvarlig regementsledning. Efter några minuter erbjöd sig C 7. skkomp att på vanligt sätt inom några timmar ta bort samtliga "minatrapper". Då uppmanades löjtnanten att lämna chefsrummet. Chefsekreterare Stina tröstade löjtnanten.

Nästa dag meddelade förvaltaren, gentlemanen Kalle Jönsson, att en muntlig varning fanns hos honom för kvittering. Nå, jag visste om förfarandet efter tidigare erfarenhet.

I dag skulle jag inte ha planterat tall!

Rune L Andersson

Då löjtnant och chef 7. skyttekompaniet, nu pensionär som fyller 80 år 2015

Foto: Jan Erik Nordberg

Historiska orättvisor och den nya ryska militärdoktrinen

”Jag har svårt att svara på den frågan – gränsen är härfin.”

Rysslands president Vladimir Putin tvekar. Frågan, ställd vid Putins stora presskonferens den 18 december, gällde var skillnaden går mellan opposition och de så kallade ”femtekolonnare” Putin själv varnat för under året. Till sist säger han att det är en gräns som är svår att upptäcka utifrån och att det handlar om en inre process.

Svaret säger väldigt mycket om Putins politiska syn och den världsbild som målats upp i Ryssland under 2014. Jakten på inre fiender, nationalförrädare och utländska agenter har

blivit allt viktigare i Putins försök att i nationalistisk anda samla Ryssland och säkra ett starkt stöd för sitt styre.

För att kort recapitulera: Ryssland är i krig,

*President Putin tillsammans med generalstabschefen, general Valerij Gerasimov.
Foto: RIA Novosti, Presidential Press Service.*

omgivet av en fientlig västvärld, särskilt USA. Majdan i Ukraina var en av utländska underrättelsetjänster genomförd statskupp riktad mot Ukrainas – och Rysslands – säkerhet. Därför måste Ryssland försvara sig och slå tillbaka. ”Anslutningen” – som det heter på ryska – av Krim och Sevastopol till Ryska federationen var nödvändig av dessa skäl och därtill en korrigerande av en historisk orättvisa.

Ingen överraskning

Den här utvecklingen är inte obegriplig och kom inte som en blix från klar himmel, trots att det ibland förekommer sådana antydningar i den offentliga debatten. Det som är överraskande – även för ryska bedömare – är hastigheten.

Allt sedan 2008 då erfarenheterna i Georgien-kriget ledde till en omfattande militärreform, har bland andra FOI talat om Rysslands förbättrade militära förmåga. Efter Putins återkomst till presidentstolen 2012 har de auktoritära dragen i Ryssland blivit allt tydligare.

Vad gäller den utrikespolitiska utvecklingen valdes ”den strategiska avskildheten” redan före 2014. Det innebar en anti-västlig politik och ett fokus på ryska intressen och ryska mänskliga rättigheter, till skillnad från universella mänskliga rättigheter.

Söker samarbete

Samtidigt medförde denna linje inte med automatik isolering, utan just ett avståndstagande från väst och försök att utöka samarbetet inom det ”post-sovjetiska rummet”. Den euroasiatiska ekonomiska union som skapades i januari 2015 är ett exempel. Andra multilaterala organisationer som WTO, BRICS, G20 och East Asia Summit är också sammanslutningar där Ryssland vill vara medlem.

I den nuvarande politiska ledningens försök att stärka sin ställning, som försvagades i samband med de stora regimkritiska demonstrationerna 2011-2012, har historieskrivningen en särskilt viktig roll. Den är också en del av Rysslands nationella säkerhetsstrategi (2009),

*Stridsvagnsövning vid 4. Kantemirovskaja Gardes pansardivision utanför Moskva.
Foto: Ryska försvarsministeriet.*

Ryska lufilandsättningsoldater med nya pansarskyttefordonet BMD-4M.
Foto: Ryska försvarsministeriet.

som stipulerar att ”försök att ompröva synen på Rysslands historia, landets roll och plats i världshistorien” inverkar negativt på Rysslands nationella säkerhet.

Försvarar pakt

President Putin har vid flera tillfällen lagt ut texten om historiska händelser. I mars 2013 hävdade han i ett kontroversiellt uttalande att Sovjetunionen startat vinterkriget mot Finland för att rätta till ett misstag som begåtts vad gällde gränsdragningen när Finland blev självständigt 1917. Han försvarade också nyligen Molotov-Ribbentrop-pakten, samma pakt som han 2009 hade fördömt i en artikel.

Det förtjänar i sammanhanget att noteras att det som sägs ibland, att Krim ”alltid” skulle ha varit ryskt, helt enkelt är fel. Det inkorporerades av Ryssland först 1783 under Katarina II.

Till saken hör även att den ”historisk-kulturella måttstock” som ska ligga till grund

för nya läroböcker i historia antogs och presenterades för Putin i januari 2014. Nu finns planer på att skapa en liknande måttstock för en enhetlig historieskrivning på universitetsnivå. Det sovjetiska arvet vilar tungt över dessa försök att pressa in historieskrivningen i en mall. Och att tala om ”historiska orättvisor” i Europa i dag är att öppna Pandoras ask.

Hotad säkerhet

Nu står vi inför ett nytt läge: den europeiska säkerhetsordningen är hotad. Europas karta har ritats om med hjälp av vapen. Det pågår ett krig i Donetsk och Luhansk. Ryssland har börjat uppträda militärt aggressivt i Sveriges närområde och i andra delar av världen.

I Östersjön, enligt den ryska logiken, kommer aktiviteten att öka så länge som Natos aktivitet ökar. I detta läge har så en ny – eller i alla fall delvis omformulerad – militärdoktrin presenterats.

Några stora överraskningar eller drastiska formuleringar, som kanske kunnat förväntas, bjuder inte den nya doktrinen på. Nato är fortfarande huvudfienden.

Formuleringen om när Ryssland skulle kunna använda kärnvapen är identisk med den gamla skrivningen. I övrigt har många av ändringarna redan formulerats under de två senaste åren av presidenten och generalstabschefen, Valerij Gerasimov.

Några saker förtjänar dock att uppmärksammas. Både den yttre och inre fiendebilden tecknas tydligare i den nya militärdoktrinen. Skrivningarna om militära faror och hot har skärpts. Nu heter det bland annat att militära faror och hot blandas samman med hela informationsrymden och den inre utvecklingen i Ryssland.

Hot mot ryska intressen

Till grundläggande yttre militära faror räknas ”att det i Rysslands grannländer upprättas regimer vilkas politik, ibland som ett resultat av att statsmaktens legitima organ störtas, utgör ett hot mot Rysslands intressen”. Till grundläggande inre militära faror räknas nu ”verksamhet inom informationsområdet riktad mot den yngre befolkningen, med syfte att undergräva de historiska, andliga och patriotiska traditionerna för att försvara Fäderneslandet”.

Beskrivningen av dagens militära konflikter innehåller som väntat formuleringar om asym-

metri och åtgärder inom informationsområdet. Även Gerasimovs formulering från 2013, vilket jag nämnde i ”Rysk militär förmåga i ett tioårsperspektiv” (http://www.foi.se/ReportFiles/foir_3733.pdf), om befolkningens protestpotential finns med.

Nu heter det att moderna militära konflikter kännetecknas av ”användning av militära medel, politiska, ekonomiska, informationsrelaterade och andra icke-militära medel, där befolkningens protestpotential utnyttjas brett liksom specialstyrkors operationer”.

Auktoritärt styre

Huruvida dessa formuleringar innebär att de ryska väpnade styrkorna kan komma att oftare användas mot den egna befolkningen är inte tydligt. Men de antyder att möjligheten finns. Den nya militärdoktrinen låter därmed – indirekt – förstå att ett auktoritärt styre är nödvändigt för Ryssland. Ett Ryssland där möjligheterna att bedriva politisk opposition blivit allt svårare och där den politiska ledningen har svårt att skilja mellan just denna opposition och ”femtekolonnare”.

”Ryssland är aldrig så starkt eller svagt som hon verkar”, lär Bismarck ha sagt. Ett är emellertid helt klart. Det internationella läget är nu svårare att förutsäga än under det kalla kriget; inga regler eller ingångna avtal tycks gälla. Det är en farlig utveckling.

Gudrun Persson

Gudrun Persson är docent, samt forskningsledare vid FOI. Hon disputerade vid London School of Economics and Political Science, och är specialiserad på rysk utrikes- och säkerhetspolitik. Hon är ledamot av Kungliga Krigsvetenskapsakademien.

Gudrun Persson är inbjuden som föreläsare till kamratföreningens årsmöte den 24 april.

Krigsförbandsövning i Kungsbacka

I september 1981 tog jag min regementsofficersexamen på Krigsskolan, Karlberg. Drygt tre års officersutbildning var avslutad.

Jag lämnade den aktiva banan efter examen, men under ett antal år därefter fick jag vara med om olika typer av övningar och utbildningsinsatser vid mitt hemförband I 16/Fo 31.

Jag minns särskilt den enskilt största övningen för min del, KFÖ i oktober 1984. Under sex veckor hade jag förmånen att få vara med om en fullskalig krigsförbandsövning i enlighet med den för tiden rådande ordningen. Detta är ingen krigsdagbok från denna KFÖ utan mer några spridda hågkomster från övningen.

Krigsplacerad

Min krigsplacering var bataljonsadjutant vid 2. lokalförsvarsbataljonen i 353. försvarsområdesgruppen. Uppgiften var att försvara passet Lygnern-Kungsbackafjorden. Det innebar att jag under bataljonschefens ledning skulle svara för förberedelser och genomförande av stridsledningen vid förbandet.

Dessa sex veckor gav mig en intressant inblick i både militära aktiviteter, civil samverkan och betydelsen av att försvaret kunde använda civil kompetens för att lösa militära uppgifter. Endast en liten del av bataljonen var aktiv militär personal. En stor majoritet var reservofficerare och värnpliktiga.

En oktobermorgon gav jag mig i väg till I 16, gick över kaserngården och steg in i byggnad 13. Där mötte bataljonschefen, major Lennart Rydén (som jag lärde känna första gången under trupptjänst en kort period på 8. skyttekompaniet på I 16), och försvarsområdesgruppchefen, överstelöjtnant Carl-Erik

Börjesson. Välordnade kontorsplatser, tydligt märkta med olika befattningshavare fanns på plats. Liksom de klassiska plåtskåpen för utrustningen.

Nu vidtog förberedelser för mobiliseringskedet. Bataljonsorder skulle formuleras och skrivas ut. På mitt civila kontor hade vi börjat med datorer, men sådana fanns inte på vår bataljon. I stället skrev jag utkast till order för hand. Naturligtvis helt i enlighet med uppställningen i "Arméhandbok 4" som vi fått plugga på Karlberg.

När jag kände mig klar gick jag till kanslihusets skrivcentral och lämnade in dokumenten. Dessa renskrevs av personalen med hjälp av skrivmaskin så att allt blev snyggt och prydligt. Alla förstår att det gällde att göra rätt från början eftersom alla ändringar blev omständliga.

Efter hand ryckte övrig personal in: stabspersonal, kompanichefer, därefter plutonchefer, gruppchefer och soldater. Successivt växte det fram ett krigsförband av människor med olika individuella uppgifter, men alla måste fungera tillsammans.

Efter en tids förberedande arbete begav sig styrkan under ställföreträdande bataljonschef major Lars Björks ledning till platsen för vår krigsuppgift, Kungsbackaområdet. Inget lämnades åt slumpen av major Björk som självfallet tagit hänsyn till olika tänkbara fientliga angrepp, sabotage med mera som skulle kunna inträffa under marschen.

Spanade mot E 6

Staben grupperade i ett skogparti en bit från Fjärås kyrka. Med stabsplatsen som utgångspunkt var det lätt att ta sig mot Fjärås Bräcka där spanare kunde ha uppsikt över fälten ner till fjorden. Där någonstans längs E 6 förväntades det fientliga mekaniserade regementet

En ung Carl Fredrik Graf sitter tillsammans med Lars Björk i stabstältet.

framrycka på sin väg mot Göteborgs hamn. Vår uppgift var att fördröja fienden.

Självklart utvecklades en särskild jargong i staben. Underrättelseadjutant kapten Olle Persson, som jag jobbade mycket med, hade alltid ett underfundigt skämt på gång. Den trygge lugne skånske bataljonskvartermästaren kapten Bertil Brandt gjorde att vi inte behövde tvivla på om underhållet skulle fungera. Sambandsadjutant kapten Hans-Uno Nilsson var ständigt på väg mellan Televerkets olika små stationer för att upprätthålla sambandet. Då var det tråd som gällde, fjärran från dagens mobilnät. Fältdarbetsadjutanten, kapten Kjell Bergström, hade förutom en räv bakom varje öra även hög beredskap att lägga ut fördröjande mineringar.

Legendarisk blev även insatsen med bataljonens larmstyrka. Den ryckte ut mot passet Ysby-Blixered för att stridsspana mot en på Onsalandet landstigen fiende.

Med all personal på plats, cirka 800 befäl och soldater, sattes vi på prov i stabsarbetet. Varje ny kartlösning motsvarades av att en pluton eller ett kompani med folk och utrustning skulle förflytta sig. Man fick respekt för tidens betydelse för hur man kan klara att föra striden. Order kunde skickas ut med mc-ordonnans, men vi kallade ibland även in cheferna till stabstältet. Trångt, fällbord, inte sittplatser till alla, anteckningsblock och blyertspenna. Ständigt hög stridsberedskap.

Chefen 1-3. skyttekompaniet, chefen granatkastarkompaniet, chefen trosskompaniet, chefen haubitskompaniet ur A 9 med flera skulle alla ta sig till stabsplatsen och sedan åter till sina förband för att formulera egna beslut i stort och ge order till sina respektive kompanier.

Även högre chefer dök upp i vårt stabstält ibland. Vid ett tillfälle ställde jag mig i givakt och lämnade av till militärbefälhavarens (MB)

representant. Just då var alla iförda skyddsmask eftersom ett sådant moment övades. Jag gissar att MB:s utsände tyckte att min lägesrapport genom skyddsmasken blev något grötig. Just skyddsmasken och tillhörande väska såg jag alltid som något som var i vägen, förutom vid de tillfällen väskan kunde tjäna som möjlighet att bära med sig en extra konservburk från Kronans skafferi.

Tyska spioner?

Självklart fanns det en postering vid infarten till stabsplatsen. En vacker höstdag är det inte ovanligt att folk är ute och vandrar. För posterna var spelreglerna tydliga, alla som närmade sig stabsplatsen skulle stoppas.

I det här fallet rörde det sig om ett tysktalande par som önskade passera genom området. Nu sattes posterna på prov. Var det ett vanligt civilt par som var ute och gick? Var det något övningsledning hade iscensatt för att testa posternas uppmärksamhet eller var det rent av så att främmande makt (vi levde ju då i kalla krigets skugga) vill testa oss på riktigt? Jag minns inte alla detaljer kring detta, mer än att det ett bra tag var oklart vad som gällde. Personerna togs dock för civila och "släpptes" vidare.

En annan händelse satte sina spår hos chefen 2. skyttekompaniet, kaptan Olof Karlsson (numera Wettermark). Den inträffade i hans kompaniområde vid Torpa i Fjärås. En svartvit polisbil stannade till. Kompanichefen tillkallades. Varför? undrade han.

I bilen satt två personer med polisuniform och en civil person. Olof tvingades in i bilen som kördes i väg. Efter en stund sade den civile personen att "detta är en kidnappning".

Vi ska komma ihåg att denna övning ägde rum ett par år efter att U-137 kränkt svenskt vatten. De inblandade i KFÖ:n tog sina uppgifter på stort allvar.

Olika tankar för genom Olofs huvud. In-

gick detta i övningen? Var det Spetsnaz? I det civila är Olof jurist och advokat. När den ene personen i uniform sade att han inte var polis blev stämningen i bilen irriterad och märklig.

Men nu fick Olof övertaget. Han visste att om man uppträder i polisuniform utan att vara polis är det ett brott, "föregivande av allmän ställning". Nu blev det klart för Olof att detta var en del av övningen och momentet avbröts. Kritik riktades i efterhand mot momentet eftersom övningsföresättningsarna inte meddelats. Men händelsen var ju inte osannolik och ville så klart påvisa betydelsen av närskydd vid kompaniet.

Två Kungsbackaförsvare

Vid några tillfällen var jag inne på fogruppstaben i Kungsbacka polishus. Där fanns ledningen för kretshemvärnet och där träffade jag även på en annan I 16-profil som sedermera blev min företrädare som ordförande för kommunstyrelsen i Halmstad. Kaptan Bengt Ekberg var chef för ett säkerhetskompani under denna övning.

Vi kan alltså konstatera att både nuvarande och den närmast tidigare kommunstyrelseordföranden i Halmstad lagt ner åtskillig tid på försvaret av Kungsbacka. Ligger det någon halländsk politisk symbolik i detta? Kanske inte, men som kuriosum är det intressant.

Min krigsplacering vid skyttebataljonen i Kungsbacka varade i tio år, fram till 1991. En tid jag gärna behåller i gott minne. Numera är stora delar av grupperingsområdet bebyggt med bostäder och därmed obrukbara för de inövade eldställningarna.

Carl Fredrik Graf
F d officer vid I 16

FOTO: JÖRGEN ALSTRÖM

Skidlöparbataljonen 1986

Året var 1986 och det hände med 6. cykelskyttebataljonen, även kallad "skidlöparbataljonen". Jag var bataljonsadjutant hos Carl Berthag (CB) och Martin Felix.

Kompanichef på trosskompaniet var Enoch Persson och på stabskompaniet Sture Johansson. Mobiliseringen skedde i Vessigebro medan slutövningen gick i trakten av Sjönevad. Stig Nordenkull var övningsledare och "CB" sparkade honom på smalbenen hela övningen.

Seth Andrae inspekterade bataljonsövningen, som gick ut på att försvara broarna över Nissan. Vid järnvägsbron i Oskarström hade Seth och Hans Johnsson, som då var utbildningsadjutant vid regementet, gått ut på bron för att få en överblick över stridsställningarna vid brofästena. Då kom tåget! Hans Johnsson

hann av bron men Seth snubblade och tog ett stadigt tag om broräcket och tryckte sig mot det. Hallandsposten uttryckte sig som så "att översten var kraftig men inte tjock"! Seth fick dock en smäll i ena höften men klarade sig utan svårare skador.

Anders Eidergård

Repetitionsövning under stormen 1969

Jag deltog i min första repövning. Var överfurir och placerades som chef för 3. skyttepluton. Jan-Åke Andersson var kompanichef och Roland Green chef pansarvärnstroppen. Jag kommer inte ihåg vem som var bataljonschef.

Vi mobiliserade norr om Oskarström mitt under stormen, så vi fick order om att alla tält skulle placeras på öppna fält, väl förankrade. Då hade ett flertal tält redan förstörts under nedfallande träd.

Dagen efter cyklade vi ner till Östra stranden där vi skulle skjuta in handvapnen. I täten åkte en röjningstrupp på traktor, utrustad med bland annat motorsågar. Den fick jobba hårt, kan jag lova. Vi cyklade över Sennan-Åled-

Skedala. Längs hela vägen var det fullt med nedblåsta träd.

Efter inskjutningen cyklade vi till Skedalahed, där vi låg förlagda fram till slutövningen som gick i Västergötland. Vi åkte tåg upp (godsfinckor), lastade av i Tibro, där det stod ctp med cyklar. Det var en stor KFÖ med ett antal regementen involverade... och en jänkla massa cyklande runt i Skaraborg.

Christer Eliasson

Minnen från 12. pansarvärnskompaniet I 16/Fo 31 1975/76

Jag gjorde min värnplikt som gruppchef vid K 3 i Skövde och tänkte prova den militära banan efter gymnasiet, som slutade 1974. Det enda förband som hade en rimlig inryckningstid för min del var Hallands regemente och Gruppchefsskola 2.

Den utbildningen började jag hösten 1974 under kapten Tyko Rös ledning. Jag har många positiva minnen från den tiden tillsammans med löjtnant Björn Andersson och fanjunkare Sven Jägervall.

I dag kan det tyckas märkligt att jag minns så många med ansikten och grad men bara deras efternamn, men för fyrtio år sedan var förnamnet något privat och stod inte på namnbrickor.

Ingvar Paulsson från Höganäs och jag kamperade ihop under både GS 2 och det följande truppåret men jag kommer inte ihåg att vi någonsin kallade varandra vid förnamn.

När så småningom Lars Arne Karlsson privat vid något tillfälle sade "Lasse" till mig blev jag oerhört glad och kände att jag hade hans förtroende, även om det nog i hans fall var lite förhastat.

Efter genomförd examen placerades jag, tillsammans med överfurirerna Abrahamsson och Larsson vid 12. pansarvärnskompaniet där major Staffan Christiansson och kapten Sven-Erik Carlsson härskade under välvilligt överinseende av fanjunkare Ragnar Salomonsson.

Till kompaniledningen hörde också reservofficeren kapten (RO/kn) Caj Nilsson, som

Överfurir Lars Odrup utanför Skolhuset på höjden i maj 1975.

LA Karlsson vid Infanteriets stridsskola (InfSS) våren 1976.

bland annat svarade för gruppbefälsutbildningen.

Lagbygge

Hösten 1975 ägnades åt befälsutbildning och vad som i dag skulle kallas teambuildning.

Jag lärde känna de övriga befälen vid kompaniet där löjtnant Hans-Olof Hansson var chef för 2. pansarvärnpluton med sergeant Bo Westman som ställföreträdare och överfurir Gert Abrahamsson som instruktör. Chef för 3. pansarvärnpluton var fänrik Leif Nilsson med sergeant Bo Erlandsson som ställföreträdare och överfurir Mats Larsson som instruktör.

Det var ett väldigt kunnigt befälslag jag hamnade i och jag tackar er för att ni lät mig vara med, världsmästare som jag tyckte mig vara i allt som rörde det militära.

Men det fanns provningar även vid 12. pansarvärnskompaniet. Ett sådant tillfälle var när kompaniet under sensommaren 1975 skulle förevisa sina pansarvärnsvapen inför åldersklassen på Ringenäs skjutfält.

Någon i kompaniledningen, kommer inte ihåg vem, placerade mig som laddare vid den pansarvärnspjäs som hanterades av kapten

Lars Arne Karlsson. Tanken var i och för sig logisk eftersom jag var instruktör vid LA:s 1. pansarvärnpluton. Självt hade jag dubier men vågade förstås inte avslöja min avgrundsdjupa okunskap.

Nåväl, en pansarvärnspjäs är ju bara ett förstorat granatgevär och sådana hade jag hanterat under min grundutbildning.

Säkerhetsrisk

Lars Arne insåg dock helt riktigt att här fanns en betydande säkerhetsrisk och jag fick mig noga inpräntat att det "bara är att slå undan slutstycket och föra in slövnprj (spårlysovningsprojektilen) med sin skarpa drivladdning. Det finns en styrklack så inte ens du kan göra fel. Sedan skriker du "Klart bakåt!" när jag kommenderar "Skott kommer!"

Jo, jag minns särskilt LA:s uttryck "Inte ens du kan göra fel!"

Sagt och gjort. Allt gick väl tills skytten, kapten Lars Arne och jag skrikit våra kommandon. Sedan hände ingenting. Bara ett svagt klickande när skytten tryckte in avtryckaren.

Ivrigt att göra rätt beslutade jag mig för att kontrollera om jag gjort rätt vid laddningen

och tittade därför in i pjäsens trätt. Samtidigt spände skytten mekanismen och vrålade ännu en gång ”Skott kommer!” och jag svarade automatiskt ”Klart bakåt!”

Klicket var öronbedövande... Flera av åskådarna gratulerade mig senare till att jag möjligen skulle få uppleva min tjugofemårsdag – men bara om jag undvek pansarvärnsvapen med gasutströmning bakåt!

Ingen bra början

Min start vid plutonen var också lite skakig. Chefen, kapten Lars Arne Karlsson, var på kompanirapport och det ålåg mig att välkomna 1976 års rekryter till 1. pansarvärnspluton.

Någonstans hade jag läst att en stor del av varje årskull värnpliktiga på grund av olika trafikomständigheter, brist på bilbälten med mera inte skulle rycka ut utan bara bli en tragisk siffra i trafikolycksstatistiken. Därför formulerade jag mig i all välmening lite onödigt bryskt, nämligen: ”Några av er kommer inte att rycka ut med livet i behåll!”

Det blev en tryckt tystnad i lektionssalen och sedan fick jag höra att några av de mer nervösa nyinryckta gått till major Christiansson och frågat om överfurir Odrup var ”farlig”.

Pansarvärnskompaniets befälsrum låg i ett så kallat kontorslandskap på Landala. Bakom ”landskapet” låg en av lektionssalarna. En dag satt jag på min kontorsstol och ur ena ögonvrån såg jag två överfurirer som lämnade en pistol m/40 på ett bord och sedan pratade om lunch. Någon av dem bad mig att bevaka vapnet eftersom jag ändå bara satt där.

Rejäl smäll

Några minuter senare kom en tredje överfurir in i byggnaden och granskade nyfikat pistolen på bordet. Han tog pistolen och avsåg att göra en riktningsoövning med blindavfyring. Knallen var bedövande och vi som befann oss i ”landskapet” var lika bedövade.

Av detta lärde jag mig mycket. Först och främst att aldrig bevaka någon annans vapen, och dessutom att betrakta varje vapen som laddat.

En fredag eftermiddag var jag ensamt befäl på plutonen och ledde materielvård och inre tjänst. Vid kontroll av kassunen ungefär kl 15:00 upptäckte jag att ett slutstycke till en kulsprutepistol saknades. Slutstycket var en så kallad vital del. Förlusten av ett sådant var allvarliga saker.

Ny uppställning och ingående förhör med de som kunde veta något om saken, men inget slutstycke kom i dagen. Jag beslöt då att låta genomsöka samtliga skåp och andra utrymmen – dock förgäves.

Till slut måste jag anmäla saken till kompanichefen, major Christiansson och denne såg ingen annan utväg än att polisanmäla saken.

Låg i lådan

Frustrerad gick jag tillbaka till baracken och öppnade skrivbordslådan för att ta en cigarett. Där låg slutstycket och då kom jag på att soldat A tidigare på dagen hade fått permission och att jag tagit hand om slutstycket åt honom.

Nu blev problemet inte mindre, åtminstone inte för min personliga del. Jag kunde förstå gå ut till soldaterna, varav några missat sina tåg, och säga: ”Ser man på, jag hade slutstycket hela tiden! Trevlig helg!”

Efter moget övervägande gick jag ut till soldaterna och sade att slutstycket var upphittat. Märkligt nog hördes inga hårda ord utan de värnpliktiga sprang glatt i väg till den hägrande helgledigheten.

Ännu märkligare var att ingen av de värnpliktiga senare nämnde ett enda ord om incidenten. Kanske ansåg de att jag fått skämmas tillräckligt.

Hösten 1975 kom de första terrängbil 11 till regementet. En placerades vid 12. pansarvärnskompaniet och blev kompaniadjutanten

Lars Odrup står framför en erövrade rysk T34 (nu med finsk beteckning) utanför det pansarmuseum i Parola, nära Tavastehus, där han jobbar deltid.

Foto: Artikelförfattaren.

fanjunkare Salomonssons ögonsten. Jag är än i dag osäker på om ens kompanichefen fick röra den men en dag såg jag min chans. Kompaniadjutanten var ledig just denna dag och nycklarna fanns på kompaniexpeditionen. Sagt och gjort!

Ville imponera

Min idé var att imponera genom att ta ögonstenen till mässen och där förklara för en beundrande skara överfurirer hur en terrängbil 11 fungerade.

Min dröm om positiv ryktbarhet sprack i samma ögonblick som jag passerade vägkorset vid gamla brandstationen. Från vänster kom nämligen överfurir NN i en gammal terrängbil 903 och tog en så vidlyftig sväng till höger att den kolliderade med 12. pansarvärnskompaniets ögonsten.

Ingen skadades men kardanaxeln på 903:an hamnade vid minnesstenen mitt på kaserngården. Vad värre var att ögonstenen blev kvar på platsen och av någon anledning dagen efter bogserades till kompaniet.

Där fick jag stå vid skampålen när kompaniadjutanten Salomonsson dels såg sin ögonsten och dels där bredvid orsaken till haveriet.

Det enda jag kommer ihåg av mötet är att fanjunkare Salomonsson såg på mig och sedan lugnt bjöd mig in för ett förtroligt och uppriktigt samtal på hans expedition. Samtalet som sådant har jag förträngt.

Min trupptjänst vid Kungliga Hallands regemente är bland de käraste minnen jag har, ungefär som den första flickvännen (inga jämförelser i övrigt).

Lättbefordrat...

Att jag lämnade regementet berodde på att jag ville avancera i graderna. Chefen för personalavdelningen talade då om att det bästa sättet var att tjänstgöra vid Svea Livgarde. ”Där befordrar de vem som helst”.

Det visade sig stämma men Kungliga Hallands regemente ligger mig ändå kärast om hjärtat.

Lasse Odrup
PA/Mj

Kamratträff "LIV i luckan"

Sedan utryckningen från Hallands regemente och PCS Skytte 1970 har vår pluton samlats sex-sju gånger för en förgäddning på vårt gamla regemente. Senaste gången var den 23 maj 2014 då 21 av 27 möjliga inställde sig jämte våra befäl – löjtnant Göran Lindqvist, löjtnant Staffan Christiansson och sergeant Bo Pettersson. 45-årsjubileum 2014 skulle firas.

Vi samlades utanför kasernvakten för en gemensam inpassage fram till minnesstenen, där 116 Svensson lämnade av till löjtnant Lindqvist. En tyst minut ägnades åt minnet av de kamrater som lämnat oss – Henrik Falk, Matti 813 Olsson, Heimo 329 Nilsson och Lennart 429 Andersson.

Sergeant Pettersson tog därefter befälet och genomförde ett exercispass med oss. Och takten satt kvar i benen, rejäla avstamp gjordes och när sergeanten beordrade "Takten!" ljöd "ett, två, tre, fyr, ett-två-tre-fyr, ett... två... tre... fyr!" över kaserngården. När vi marscherade upp vid minnesstenen möttes vi av applåder från övriga befäl.

Nu tog löjtnant Christiansson befälet, beordrade ilastning av en buss som körts fram

under tiden som exercispasset genomfördes. Något som liknade en "hemlig resa ut i det blå" blev nästa programpunkt. Många hade gissat att resmålet skulle bli Nyårsåsen, och det var naturligtvis riktigt.

Under löjtnant Christianssons sakkunniga ledning återsåg vi Mossatorpet (ruinen), Krögerlund, Hagalund och, så klart, värmestugan som såg nästan likadan ut som då det begav sig. Det till och med luktade likadant därinne...

Kvällsvädet var på sitt bästa humör och "Dåsen" visade upp terrängavsnitt som väckte minnen till liv. Den öl vi fick under färden började göra sig påmind och vi lämnade bussen för en kort paus.

Efter att löjtnant Lindqvist påmint oss om en stridsövning där plutonen svarat för en väl

FOTO: MATS FOLKESSON

genomförd övning och dåvarande bataljonchefen, överstelöjtnant Bengt Selander, gett oss en dags ledighet ilastade vi bussen för återfärd till regementet.

Middag i form av buffé serverades på officersmässen. Ett flertal talare begärde ordet under middagen, några mer än en gång. Löjtnant Lindqvist höll ett uppskattat tal som bland annat innehöll "fantastisk sammanhållning" och liknande superlativ. Ord som vi gärna sög i oss. Under middagen framfördes även hälsningar från de som inte kunde vara

med på grund av sjukdom eller semesterresa. Efter maten vidtog viss musikunderhållning i form av Janne 723 Andersson, som tagit med gitarren och sångrösten. Och sergeant Pettersson visade sig vara ett ämne till en "stå-upp-komiker", men det visste vi redan 1969.

Anordnarna har från början och fortfarande varit Jörgen 1017 Strid och undertecknad men andra kamrater har också varit engagerade. Nästa träff planeras äga rum 2017.

Lars Johan 116 Svensson
PCS SK 1969–1970

VETERANKORTET

Veterankortet är en behörighetshandling som utfärdas av Försvarsmakten till dess veteraner. Kortet är en symbolhandling som visar att du som veteran aktivt väljer att behålla kontakten med Försvarsmakten efter din tjänstgöring.

Kortet kommer att fyllas med erbjudanden och förmåner som kan nyttjas hos företag och organisationer i hela Sverige. Försvarsmaktens ideella samarbetspartners (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund, Fredsbaskrarna, Soldathemsförbundet och Invidzonen) har fått uppdraget att fylla kortet med erbjudanden. Dessa erbjudanden visas inom kort via en länk på Försvarsmaktens hemsida.

Genom att beställa veterankortet ansluter du som veteran dig till ett förband och därmed dess veteranaktiviteter. Ditt val gör det möjligt för förbandet och de lokala ideella organisationerna att bjuda in dig till olika aktiviteter samt att hålla dig informerad om vad som händer ur ett veteranperspektiv.

Är ditt förband nerlagt väljer du vilket annat förband du önskar tillhöra. Det kan vara det som ligger geografiskt närmast dig, där du gjorde din utbildning eller genom annan anknytning.

Förbandens veteranaktiviteter är frivilliga och skiljer sig mellan olika orter. Chefen för respektive förband beslutar lokalt om veterankortet ska ge tillträde till gemensamma lokaler och under vilka förutsättningar detta i så fall sker. I Halmstad garnison har cheferna gemensamt fattat beslut att veterankortet *inte* gäller som inpasseringskort. Vill du veta mer om ett förbands aktiviteter är du välkommen att kontakta lokal veteransamordnare.

Du beställer veterankortet genom att fylla i beställningsblanketten som finns på Försvarsmaktens hemsida och skicka den till veteransamordnaren vid det förband du önskar tillhöra. Kontaktpuppgifter till samordnaren hittar du på sidan "Kontakta veteransamordnare".

Giltighetstiden för veterankortet är fem år från utfärdandedatum.

Magdalena Ribbentjärn
Lokal veteransamordnare vid FMFS

Vad hände sedan, Jarl Wallefors?

Fjällstugevärd och Maxi-arbetare

Det har nu gått 17 år sedan jag, i januari 1998, skrev min senaste och sista tjänstgöringslista. Under dessa år kan jag vid en tillbakablick se mig som en diversearbetare.

Liksom andra delar av Halland var trakterna kring Getinge mycket glest befolkade ända fram till 1886 då Västkustbanan genom länet blev klar. Runt järnvägsstationen grundlade industrimannen Olander Larsson Hallands Frökontor, Getinge Tegelbruk och Getinge Mekaniska Verkstad som i dag har verksamhet i samtliga världsdelar men har kontor och verksamhet kvar i Getinge.

Det byggdes även ett andelsemejeri och en handelsbod i närområdet. I denna affärsfastig-

het, Joh:s Persson Järn- & Speceriaffär som även kallades Gamle Bod, växte jag upp. Här såldes utöver livsmedel porslin, diverse järnvaror, sportartiklar, jaktvapen och allehanda sprängämnen.

Det fanns således ständigt människor runt Gamle Bod och i mitt tycke gott om original som förgyllde min tillvaro.

I början av 1970-talet ändrades förutsättningarna för affärsverksamhet av olika slag i de mindre samhällena. Resan mot köpcentra-

Det har blivit en hel del pannkakor på gasolspisen i fjällstugan. Samtliga foton artikelförfattaren.

och stormarknader tog sin början. Som en följd av detta upphörde Gamle Bod 3 augusti 1974.

Min pappa Rolf Wallefors, som var ordförande i kamratföreningens verkställande utskott 1971-1987, var ingen affärsman/köpmän. Däremot en hängiven föreningsmänniska, lärare och politiker. Så hans engagemang när magasinsbyggnaderna runt Gamle Bod borde ha avvecklats var begränsat. Det sköt han på framtiden – hans tid räckte helt enkelt inte till.

Strax innan jag lämnade Försvarsmakten vid årsskiftet 1997/98 gick båda mina föräldrar bort. Jag fick således ansvaret att avveckla Gamle Bod, som förutom hyresfastigheten bestod av fyra magasinsbyggnader. Det tog mig tre år och jag är mycket tacksam att det fans en återvinningscentral några hundra meter från mitt hem. Under dessa år var jag där den flitigaste besökaren. Det fanns i Gamle Bod och i mitt hem sparade dokument från tiden 1890 till 1974 som gav en inblick i hur Getinge växte fram som industriort – därav en förklaring till den långa avvecklingstiden.

Lageransvarig på Åhléns

Johan Petter Åhlén startade 1899 i Insjön Åhlén & Holm tillsammans med sin farbror Erik Holm. Deras första katalog kom ut redan efter ett par månader och innehöll 274 artiklar. Redan då garanterades kunderna full belåtenhet eller pengarna tillbaka. Det löftet var kunderna inte bortskämda med 1899.

Under tiden 1 juli 2002-31 januari 2008 arbetade jag som varumottagare/lageransvarig vid varuhuset Åhléns i Halmstad.

Hur hamnade jag där? Leif Cronholm, arbetskamrat från regementet och framgångsrik brigadstabskompanichef vid den stora krigsförbandsövningen 1974, hade fått information att jag gick ”arbetslös” hemma i Getinge. Hans maka May-Britt var facklig representant vid Åhléns och hade uppfattningen att varumottagningen vid varuhuset borde kunna fungera

bättre. Så ett plus ett blev två. Leif ringde och förklarade läget. Jag antog utmaningen.

En dag i slutet av juni 2002 gick jag in på Hemköp i hörnan Brogatan/Köpmansgatan och bad att få tala med varuhuschefen. Presenterade mig och anmälde att jag var villig att pröva på jobbet som varumottagare. Han tittade lite förvånat på mig och föreslog att jag skulle gå en trappa upp för där fanns chefen för Åhléns – det var nog bättre att prata med honom. En lite taskig start på min anställning.

Hur som helst var jag sex år på Åhléns. Måndagar och torsdagar var jag på plats från strax före sju till cirka tolv på dagen. Jag avgjorde själv när mitt dagsverk var klart. Det kom på morgonen en lastbil från Harplinge Transport och lämnade av lastpallar. Transporten hade dessförinnan kommit från centrallagret i Jordbro. Lastpallarna placerades i en hiss för transport upp till våning två. Dessa pallar drog jag sedan in och placerade vid olika avdelningar som hem, kosmetika och husgeråd.

Klockan åtta kom en del av den övriga personalen och började plocka upp varorna. Därefter var det dags för mig att dra ut pallarna till lagerlokalen, plocka ner dem i mindre delar och banda dem för återtransport vid nästa leverans med vändande bil. Då transportorder och fraktsedlar var klara var även mitt arbete färdigt.

Jag fick möjlighet att organisera julfesten för personalen under tre år. Platsen var given. Det blev kanslihusmässen och så mycket kvinnlig fägring har det nog aldrig varit på mässen. De enda manliga deltagarna var varuhuschefen och jag. Jag kan även konstatera att mässpersonalen var mycket nöjd med sina julklappar från Åhléns.

Från lanthandel till ICA Maxi

I Gamle Bod fanns det under mina år i folkskolan möjlighet att tjäna några kronor. Arbetet bestod bland annat i att väga upp socker från en

Jarl Wallefors med den i dag aktive jourchefen Rolf Eklund framför Maxi Högskolan.

50-kilossäck till en- och tvåkilospåsar. Steget mellan en lanthandel och en Maxiaffär är ofantligt stort.

I dag finns det cirka 70 Maxibutiker och det öppnas två-tre nya varje år. I Halmstad har vi två. En av de allra första i Halland är Maxi i Mellbystrand som under 2014 firade 20-årsjubileum.

Maxi Högskolan har öppet alla dagar kl 07-23. För att täcka denna tid behövs en stor bemanning. Tjänsterna är indelade i fast anställda, visstidsanställda och timanställda. Det stora flertalet är timanställda.

Sedan 1998 har det funnits en jourchefsbefattning. I dennes uppgift ingår allt på skalan från att vara tillförordnad storköpschef till att vara städare/gårdskarlar. Arbetstiden är från sen eftermiddag till stängning. Under lördagar och söndagar från tidig eftermiddag till stängning. Totalt drygt fyrtio timmar under veckan. Det har således under mina år på Maxi blivit

betydligt fler kvällstjänster än under min tid i försvaret.

Jourchefstjänsten har under åren delats av fyra tidigare officerare vid regementet. Under huvuddelen av mina nästan tio år på Maxi delade jag tjänsten med Lennart Ericsson, Rolf Larsson och Rolf Eklund. Under dessa år fanns alltid jourchefen på plats – tryggt att veta för ägarna. Vi arbetade således var fjärde vecka och vi hade stor frihet att byta dagar och veckor mellan oss.

Det var en helt annan arbetsmiljö och andra upplevelser jämfört med att verka innanför kasernstaketet. Kunderna på Maxi Högskolan var barnfamiljer, pensionärer, nysvenskar och studenter. Det bästa med jourchefsjobbet var utan tvivel den mänskliga kontakten med såväl medarbetare som kunder. Mest nöjd var jag när man kunde hjälpa nysvenskar med frågor av allehanda slag. Det sämsta var att ta hand om alla stölder av större eller mindre format.

Jag lärde mig mycket under mina år på Maxi. Främst de olika förutsättningar som finns för att ha ett bra liv i vårt land.

livet som fjällstugvärd

Under min tid inom försvaret blev det många år vid InfKAS, InfoHS och Karlberg med officers- och reservofficersutbildning. Basen i den fysiska fostran var löpning. För att hålla ”trycket” på såväl kadetter som lärare var det bra att deltaga.

Förutom alla kadettloppen blev det Göteborgsvarv, Lidingölopp och några maraton. I de flesta av dessa lopp deltog även min fru Irené.

År 2002 sadlade vi om. Vi blev fjällvandrare. Vi började i söder i Grövelsjön och gick Rogen runt. Stugvärderna i Skedbrostugan övertalade mig att söka stugvärdskursen. Jag gick kursen i juni, var stugvärd på en vakans i augusti och blev ordförande för Sveriges Fjällstugvärdars Förening i januari 2004. Numera heter vi kort

Lunndörrens fjällstuga med från vänster stugvärdsstugan, toaletter och vedbod, storstugan och bastun. Här har Jarl Wallefors varit vinterstugvärd fem veckor per år under elva år.

och gott Fjällstugvärdarna och har gått från 100 till drygt 300 medlemmar. Totalt blev det sex år som ordförande.

Hur är det att vara stugvärd i någon av de 43 fjällstugor som STF driver? Utöver naturupplevelserna, som ständigt finns såväl under sommar och höst som under vintersäsong, är det mötena med människor från när och fjärran. Stugvärdar finns på plats under vintersäsong, från mitten av februari till början av maj, och sommarsäsong, från midsommar till slutet av september.

Stugorna har självhushåll med enkel standard och gästerna sköter sig själva. Stugorna saknar el men vissa delar kan drivas med hjälp av solpaneler. På stugplatsen är man STF:s representant och fungerar som en sorts ”hustomte”. Det är viktigt att gästerna trivs och målet måste vara att få gäster som återvänder.

Under vintersäsongen kommer gästerna mellan kl 15 och 17. Under sommaren kan de komma under hela dygnet. I samband med att de betalar för logi passar en del på att handla.

Allt som behövs för enklare måltider finns i den lilla butiken. Ett stående inslag är alltid att orientera om morgondagens väder. En del vill diskutera nästa dags tur, någon kan behöva hjälp med ett skavsår eller en krånglande skidbindning. De flesta brukar krypa till sängs tidigt.

De flesta gästerna lämnar som regel stugplatsen mellan kl 08 och 10, sedan blir det lugnt. Efter att ha kollat städning, disk, tillgång till ved och sett över bastun finns det utrymme för egna aktiviteter. Det är viktigt att kunna lämna gästerna turförslag, framför allt om hårt väder kan framtvunga en omplanering av den fortsatta färden. Det är inte ovanligt att gäster stannar kvar på grund av busväder. Gästerna räknar även med att stugvärderna är expert på väder och det händer att man känner sig som en lokal Pohlman.

Många har frågat om det ibland känns ensam och långtråkigt, framför allt i början av vintersäsongen när det kan bli nätter utan gäster. Hittills har jag inte känt så. Det finns alltid

något att göra även dagar med busväder som omöjliggör skidåkning. Dagar då ett besök på utedasset eller i storstugan är en utmaning.

Jag har hittills gjort elva uppdrag under vintern och tre under sommarperioden. Tio av vinteruppdragen har jag gjort i Lunndörren som ligger i ett pass söder om Vålådalen. När du läser medlemsbladet finns jag i Rogenstugan på gränsen mellan Härjedalen och Dalarna.

Många gäster har frågat: har du besök av din fru? Svaret är att Iréne var i Lunndörren några dagar under min första vinter där, men jag får förklara att som barnfödd och uppvuxen i Argentina vill hon framför allt ha värme och solsken. Däremot fjällvandrar vi varje sommar och har besökt 28 av fjällstugorna.

Min plan för kommande år är att göra mitt sista uppdrag åt STF vintern 2016. Därefter får det bli besök på några av fjällstationerna för kortare dagsturer. Att utbilda sig till fjällstug-

vård är så här i backspeglarna bland det bästa jag gjort. Det har blivit livslång vänskap med åtskilliga vandrare under åren.

Nijmegen och European Walker

Första gången jag hörde talas om vandringen i Nijmegen var i början av 1980-talet. Detta måste provas, så 1982 deltog jag tillsammans med J-O Johansson i marschen. Jocke var min stf kompanichef på stabskompaniet och blev sedermera framgångsrik lärare och forskare vid Högskolan i Halmstad.

C P 6/Fo14 var ansvarig för den svenska kontingenten. Vandringen vållade oss inga problem men desto mer förläggningen på den stora campen. Vi låg i stora sjukvårdstält på enkla tältsängar, omgivna av en hel del vatten och kalla nätter. Vattenmassorna påminde om problemen med Suseån uti Getinge med omgivningarna.

”Ungdomsgruppen” Hallands Lejon med Stefan Urhagen som gruppchef.

Andra gången som jag deltog var den sista gången av fem där ansvaret för svenskt deltagande låg på I 16/Fo31. Min nyfikenhet drev mig att kolla upp hur vandringen utvecklats under åren. Självklart var det också för att få uppleva regementets insats, som under de fyra första åren fått mycket beröm av såväl vandrare som av organisationen i Nijmegen.

Tredje gången jag deltog var året efter. Då hade jag antagit utmaningen att bli Sveriges representant i en internationell grupp, ITOF, med anknytningar till vandringen. ITOF står för International Team of Friendships. Vi representerade tio olika länder – huvuddelen kom dock från arrangörlandet och vi var som mest 24 vandrare i plutonen.

För mig blev det totalt 13 vandringar i Nijmegen. Då räknar jag även in vandringen 2006 när marschen avbröts efter en dag. Hela den veckan var det extremt varmt, temperaturer på över 40 grader uppmättes utmed vandringen.

Detta var första gången på 90 år som marschen fick avbrytas.

Dessa vandringar gav mig vänner inom stora delar av Europa. De flesta länder har en så kallad IML-vandring. IML står för International Walking Association. Den senast godkända vandringen är Linnémarschen i Borås sista helgen i april och som 2015 genomförs för tredje gången. Första året kom det vandrare från 18 olika länder. Iréne och jag deltog 2013 med fyra vänner från Nederländerna.

Totalt har min fru och jag vandrat i 13 europeiska länder. Efter åtta länder kan man bli European Walker och tilldelas diverse utmärkelser. För att fullfölja IML-vandringarna i Europa har vi kvar Spanien och Barcelona.

Slutligen har kontakten med människor varit och är en drivkraft för mig. Intresset för vandringar och tennis samt kamratföreningens verksamhet utgör en väsentlig del i mitt liv.

Jarl Wallefors

Snabbflytt av arkivet till gamla soldathemmet

”Kravet är att alla åtgärder är klara senast 30 november så att rivning av byggnad 136* kan påbörjas 1 december.” Detta besked inkom via hörsägen till mig den 22 oktober 2014. Vad händer? Vad gör vi med kamratföreningens material?

* Landalabaracken

Efter ett samtal med major Carl-Magnus Jensnäs, ansvarig för infrastrukturfrågor på Lv 6, stod det klart att det var sant. Byggnad 136 skulle vara tömd senast 30 november så att rivning kunde påbörjas 1 december. Liksom i filmen Kellys hjältar ställde jag mig frågan: ”Var hittar jag 100 man” som kan hjälpa mig att flytta?

Jensnäs föreslog gamla soldathemmet. Det kändes bra! Huset nyttjas i dag av Förenade städ, Hemvården och Försvarsutbildarna.

Efter att ha funderat över uppgiftens innebörd insåg jag att det egentligen var överkomligt. Allt som fanns i byggnaden tillhörde inte kamratföreningen.

Våra nycklars bäst före-datum hade sedan länge gått ut, men med god hjälp av kapten Jörgen Jarälv kunde vi komma in i byggnaden.

Väl inne fick jag hjälp av mina 100 man, som nu utkristallerat sig till en liten men nag-gande god kärna ur styrelsen: Lena Wallin, Christer Eliasson och Gunnar Ohlsén.

Vi insåg att det rörde sig om ett 20-tal flyttlådor, skåp, tavlor, sköldar och foton. Vi frågade oss också: "Skall vi flytta detta en gång till?" Kanske skulle en sylvass gallring vara på sin plats. Mycket av vår historia är redan skickad till Krigsarkivet och Garnisonsmuseet.

Med hjälp av Jarälv lyckades vi även få en överblick av våra nya lokaler, och tack vare Jensnäs kunde vi välja de lediga lokaler som var bäst. Alla kände att detta skulle bli bra! Det gällde bara att reda ut vad som skulle tas med.

Erbjöd hjälp

Förtjänstfullt anmälde såväl chefen för utbildningsenheten (C UtbE), överstelöjtnant Lars Lindén, liksom chefen för övnings- och skjutfältsavdelningen, major Anders Holm, att de gärna förvaltade I 16:s och IB 16:s historieföremål i sina lokaler.

Lindén med utgångspunkt att ytterligare förgylla sin samlingslokal "Fanan" – där regementets fana pryder en av väggarna. Anders Holm ville gärna visa upp vår historia genom att förgylla delar av Mästocka skjutfälts lokaler. Än en gång kändes det bra.

Efter ett smått historiskt möte samlade vi ett knippe "gamla hallandsbrigadningar" och redde ut detaljer.

Nedan ser vi ett exempel på tydlighet, sänt av Lindén (LIN) till Jensnäs:

"Bra! En flytt den 18 november går ur mitt perspektiv mycket bra, skall dock kolla med

kamratföreningen som gärna är med vid detta tillfälle.

När dammet har lagt sig på kvällen den 18 november kommer det att finnas en mängd oönskade föremål kvar i byggnaden. Sannolikt ett antal möbler, logementssångar med mera. Äger jag rätt att kasta rubbet?

Återkommer med eldkommando ang den 18 november under dagen./LIN"

Vem känner inte en stark motivation att lösa uppgiften så att alla blir nöjda när C UtbE vill "kasta rubbet" och dessutom "återkommer med eldkommando"?

Sälunda blev det ett enkelt möte mellan major Henrik Nihleen, Holm, löjtnant Gert Bertilsson och mig. En ansvarsuppdelning gjordes där inget utelämnades.

Sedan samlades delar av styrelsen, och snabbt och lätt packades och märktes våra saker. Som väl var hade C UtbE fått sådana indikationer att eldkommandot uteblev.

Flytten genomfördes utan komplikationer men jag kan inte annat än reflektera över, efter en promenad på Galgberget, att lokalerna fortfarande stod kvar den 27 januari 2015.

Lars Folkesson

RÄTTELSE

I förra årets tidning blev det dessvärre helt fel namn när vi skulle berätta om alla nyttillkomna medlemmar under 2013. Vi ber om ursäkt för missen och publicerar här de korrekta uppgifterna.

Ann-Charlotte Andersson, Halmstad; Jan Andersson, Ängelholm; Linda Andersson, Halmstad; Bengt Axelsson, Getinge; Lennart Bengtsson, Getinge; Inger Benjaminsson-Kindberg, Falkenberg; Håkon Böcker, Östra Karup; Per Carlsson, Åled; Gösta Eliasson, Falkenberg; Stig-Olof Fredriksson, Simlångsdalen; Lena Hedberg, Steninge; Inga Hemmingagård, Falkenberg; Erik Kronholm, Halmstad; Harry Lundqvist, Halmstad; Lilian Månsson, Vittsjö; Torbjörn Petersson, Torup; Håkan Rantzow, Tvååker; Carsten Ringleb, Halmstad; Per-Olov Sjöberg, Ängelholm; Anette Sköld, Halmstad; Annelie Svensson, Halmstad; Håkan Vallin, Halmstad; Sture Wahlsten, Gullbrandstorp

Tankar kring vaktparader

Efter att ha återfått högvaktstatus genomförde Hemvärnets musikkår Halland sin första vaktparad 2012. Sättningen var ganska orutinerad, så det var med skräckblandad förtjusning som 36 musiker gav sig i väg till Stockholm.

FOTO: JAN ERIK NORDBERG

Vaktparaden genomfördes i augusti, under högsäsong för turismen. Att vi är ett dragplåster märktes inte minst av alla turistbussar som navigerade för att resenärerna skulle komma åt att se paraden. En instruktör sade vid uppladdningen att "man äger sta'n". Detta stämmer verkligen. När FÖMUS inspektör – som tidigare underkänt oss i Halmstad – gav betyget "väl godkänt" stod lyckan högt i tak.

2014 års vaktparad genomfördes i oktober med "bara" cirka 2 000 besökare. Det var samma stämning i leden som förra gången. Känslan och stämningen när marschen slås in utanför Storkyrkan, och inmarschen på

borggården, kan bara upplevas. Den är näst intill omöjlig att beskriva. Musikkårens eget nummer renderade spontan handklappning när återmarschen till "Fällan" genomfördes.

Ett gott betyg på vår insats fick vi på vårt hotell. Ett par andra hotellgäster hörde att vi pratade om vaktparaden och kom fram och frågade om vi inte tyckte att den var fantastisk. De hade inte förstått att det var vi som spelade!

Åke Johansson

Kårchef i Hemvärnets musikkårer Halland

Fotnot: Musikkårer genomför vaktparad, förband genomför högvakt.

Sista Landalabaracken rivs

Byggnad 136, fd Landalabaracken, den sista av hela Landala gård och Landalalägrets baracker, skall rivras. Den har på senare tid legat mellan sjukhuset och gamla hemvärnsbaracken. I baracken har vi haft vårt arkiv – och andra saker.

Gården Landala, därav namnet Landalassjön, låg där Luftvärnsregementets luftvärnshall med område nu ligger. 1968 revs de gamla mangårdsbyggnaderna för att skapa utrymme för sektionsbyggda baracker, s k Norrlandsbaracker, som inköptes och monterades 1970. Tre förlägningsbyggnader och en lektions-/expeditionsbyggnad sattes upp på plintar och anslöts till försörjningssystemet.

Efter detta återstod av ”gamla” Landala en förvaltarbostad som utnyttjades som befälsrum och sedermera populärt kallades ”Pentagon”.

1975 uppfördes på Landalaområdet fyra förrådsbyggnader. Den sista mangårdsbyggnaden revs 1993 och samma höst påbörjades byggandet av det nya luftvärnsområdet.

På Landalaområdet har Hallands Inskrivningsområde (IO 16) haft sitt kontor i gula huset. Christer Liljehök var sista chefen. De

satt här tills InfKAS kom hit.

Infanteriets Kadett- och Aspirantskola (InfKAS), Aspirantskola 1 (ASPS 1) och ASPS 2 låg här inledningsvis, likaså Reservofficerskurs 1 (ROK 1) och ROK 2. Lärarna på ROK och ASPS hade befälsrum i gula huset. Skolans sommarkurser var förlagda på Landala. Utbildningsavdelningen hade också sin plats här.

1979 renoverades kasern 1 och det blev sedan möjligt för skolan att flytta dit. Skolan bytte namn till Infanteriets Officershögskola InfOHS 1981.

I Landalabarackerna förlades under ett antal år 12. pansarvärnskompaniet.

Jens Flenner berättar:

– Det var befälsfest på Landala med 12. pansarvärnskompaniet. Området avspärrades med avspärrningsband och minvarningsskyl-

tar. Dagofficern kom dit och sade att de måste ta bort avspärrningarna. Sedan stannade han själv kvar på festen!

11. granatkastarkompaniet, senare Stabs-/Grk-kompaniet, låg här 1980-1986 då de flyttade till kasern. Det blev slutet för GU på Landala. 1986-1987 tömdes det mesta på lägret.

Hemvärns- och Frivilligavdelningen har också legat på Landala. 1 april 1993 flyttade de till gamla soldathemmet.

Har du mer information eller bilder? Vänligen hör då av dig till tidningsredaktionen!

Bo Westman

Permissionsuppställning 1970 utanför en Landalabarack. Foto: Arkiv.

Foto från 1968, precis innan Landala revs. Foto: Arkiv.

Studiebesök på danska soldathem

Svenska soldathemsförbundet genomgår just nu en översyn, där vi tittar på vår organisation för att kunna förbättra den.

I det arbetet ingick en resa till Danmark för några av verksamhetscheferna runt om i landet. Syftet var att titta på den danska modellen av soldathem, KFUM:s Soldatermission, och se om vi kan lära oss och ta efter något av deras arbete kring veteraner.

Då Försvarsmakten på senare tid har aktualiserat frågan om veteranhem, är det av yttersta intresse för Soldathemsförbundet att orientera sig om vilken betydelse dessa hem har och hur vi skulle kunna medverka till att sådana hem upprättas i Sverige om det visar sig att behov finns även här. Vi ville även delge danskarna vår organisation och se om de kan ta något från oss. Vi besökte tre soldathem samt deras huvudkontor i Fredericia.

I Danmark är det alltid ett par som driver soldathemmen tillsammans och de är anställda på central nivå. De anställda bor i regel i ett hus eller lägenhet intill soldathemmet. Café och samlingslokaler är kärnan i verksamheten och ett sätt att få in soldater på ett naturligt vis.

KFUM:s värdegrund vilar på kristen tradition och de som arbetar i organisationen tillhör kyrkan. De har andakter varje kväll på soldathemmen, något som är viktigt för alla. Prinsessan Mary är deras kungliga beskyddare. Hon är aktiv i organisationen vilket betyder mycket för KFUM.

Danmark har i dag 16 aktiva soldathem. De har även varit aktiva med soldathem på plats i insatsområdena runt om i världen.

KFUM driver också 15 second hand-butiker runt om i Danmark, butiker som finansierar en del av verksamheten. I dessa butiker arbetar enbart frivilliga – det är många som arbetar ideellt kring hela KFUM:s organisation.

Annelie Svensson vid soldathemmet i Fredericia. Foto: Elisabeth Kindbom, Karlsborg.

Soldathemmen har även volontärer anställda, företrädesvis unga människor som gått ut gymnasiet. De erbjuds kost och logi samt en liten ersättning mot att de arbetar på hemmen.

Vi besökte veteranhemmet Soldater Rekreation i Hövelte som ligger nära garnisonen men ändå avskilt. Där driver man verksamheten nästan som ett behandlingshem. Det finns ett antal lägenheter dit veteraner kan komma och bo upp till ett år. Soldathemmet har nära

samarbete med psykolog och socialrådgivare från garnisonen. Detta har slagit väl ut och varit uppskattat av många veteraner som inte mått bra efter hemkomsten.

Relationen mellan Soldatermissionen och Försvarsmakten är god. Den bygger på närhet och förtroende, vilket skapar en hjärtlig atmosfär. Det kändes tydligt vid vårt besök på Danmarks veteranenhet i Ringsted.

Vi besökte även Kastellet i Köpenhamn med monumentet över fallna danska soldater. En hedersam plats!

Erfarenheterna från besöket skall nu sammanställas. Därefter får vi se vad som kan förbättras i vårt veteranarbete. I Halmstad fungerar samarbetet väl mellan soldathem och garnison när det gäller veteranfrågor. Vi träffas regelbundet och tittar just nu på hur vi kan utveckla veteranarbetet så att det blir så bra som möjligt.

Annelie Svensson
*Verksamhetschef,
soldathemmet Halmstad*

”Vårutflykt” med 97 års män

Syftet var att göra en kulturell stadsvandring i Halmstad. Vandringen leddes av Anders Sträng, mycket kunnig och påläst om den offentliga konsten i staden.

Samling skedde i Norre Katts park där vi fick information om Flicka i balja och Söndrumsurnan. Därefter promenerade vi via Obelisken vid Norre torg till Storgatan och 91:an. Några provsatt också den varma Stolen.

Via Drottning Kristinapassagen och Köpmansgatan kom vi till Stora torg, där vi fick njuta av Europa och tjuren, Kungastenen och

rådhuset. Promenaden avslutades i Skulpturparken med Kvinnohuvud och Förankrad båt. Det var en intressant och givande förmiddag med en mycket engagerad guide.

Efter fikapaus i Immanuelskyrkan genomfördes årsmötet.

Tomas Andersson

Samlingen vid Skulpturparken. Foto: Lars Björk.

Nordiskt Militärt Kamratföreningsmöte 2015 i Danmark

Det är åter dags för de nordiska militära kamratföreningarna att mötas, denna gång i Ålborg i Danmark. Den danska kamratorganisationen "De Danske Soldaterforeningers Landsraad" har presenterat ett omfattande program.

Programmet är varierat och brett vilket säkerställer en djup och intressant presentation från samtliga försvarsgrenar samt aktuella frågor, bland annat veteranarbetet.

Kamratföreningsmötet genomförs helgen 17-21 juni, det vill säga under den svenska midsommarhelgen. SMKR har förgäves försökt förmå de danska kamraterna att ändra datum, men utan framgång. Midsommar firas inte i Danmark och Norge.

Alla kontakter med deltagande förband och organisationer ligger nu fast och kan inte ändras. Den 19 juni, midsommarafton, arrangeras på kvällen ett midsommarbål till vår ära (kl 21.00), så vi får möjlighet att fira vår

midsommar men på ett lite annorlunda sätt.

Avsikten är att samåka till Göteborg, där vi samlas på Stena Line-terminalen. Vi åker sedan med färjan till Fredrikshamn där vi möts av de danska värdarna som med buss transporterar oss till Aalborg Kaserner. Vi förläggas på logement (damer för sig).

Vi beräknas vara åter i Göteborg den 21 juni kl 13.00.

Mer information (program med mera) finns på SMKR:s hemsida <http://www.smkr.se/>.

Om du är intresserad av att delta så skickar du en intresseanmälan till Gunnar Ohlsén: gunnarohlsen@spray.se.

Lars Björk

Från kamratföreningsmötet i Finland 2013. Foto: Lars Björk.

Anders Emanuelson ny ordförande i SMKR

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) organiserar de militära kamratföreningarna i Sverige och företräder dem inför Försvarsmakten och övriga delar av samhället.

SMKR verkar för försvarsvilja, försvarsupplysning samt samarbete mellan kamratföreningar i Sverige och Norden. Förbundet vårdar militära traditioner och förbandsmuseer och stöder utlandsveteraner och deras anhöriga.

SMKR högsta beslutande organ är representantskapet, som samlas vartannat år. Däremellan leds verksamheten av en förbundsstyrelse. Förbundet är medlem i Riksförbundet Folk och Försvar och deltar i dess arbete.

SMKR ansluter kamratföreningar från alla försvarsgrenar, vapen- och truppslag samt andra enheter med försvarsanknytning. Vi har drygt 80 anslutna föreningar och cirka 35 000 medlemmar. Huvuddelen kommer ur arméförband.

Under senare år har glädjande nog flera före detta flottljer anslutit sig, säkert tack vare den tidigare ordföranden för SMKR med ett förflutet inom flygvapnet. Tyvärr är ett flertal nu "levande" förband inte med i SMKR, men styrelsen jobbar oförtrutet på att ansluta dem.

Vad gör då SMKR för medlemmarna? I år har fokus legat mycket på veteranstöd och den mycket kvalificerade utbildningen av veteran-samordnare vid olika föreningar.

Under året har HKV:s representanter åkt runt till förband för att skaffa sig en uppfattning om lokala förhållanden vad avser avtal och samverkan mellan moderförband och föreningar. SMKR har här varit representerat och fått föra fram sina synpunkter.

När jag fick chansen att bli styrelsemedlem såg jag en möjlighet att just lyfta frågan om samverkan mellan olika föreningar. Med styrelsens godkännande gjorde jag ett försök att samla KF i SMKR:s västra region (= milo V) i november. Tyvärr var uppslutningen dålig, varför ett nytt försök görs under våren.

Ett exempel på god samverkan är när jag träffade Ebbe Fröberg från Kronobergarna, som upplyste mig om det bussbolag de nyttjar vid sina resor. Det besparade vår förening vid senaste resan nästan 10 000 kronor, jämfört med lokala bussbolag.

Att vår siste chef för Hallandsbrigaden – Anders Emanuelson – skulle axla ansvaret för SMKR underlättade högst väsentligt mitt beslut. Jag är glad att ha fått förtroendet att verka för alla fina kamratföreningar och hoppas att jag på något sätt kan bidra till dess fromma.

Gunnar Ohlsén

Christer Olofsson i SMKR lämnar över ordförandeskapet till Anders Emanuelson.

FOTO: LARS BJÖRK

Allmänna försvarsföreningen – Länsavdelning Halland

Den 24 april 2014 återbildades Länsavdelning Halland av Allmänna Försvarsföreningen (AFF) vid ett möte på slottet i Halmstad.

Varför finns vi? Världen är under ständig förändring. Hoten mot vår säkerhet förändras i takt med att samhällets sårbarhet visar sig inom olika områden.

Vi vill föra en diskussion om vår säkerhet och de hot som finns mot vår frihet. Vi vill föra in ett långsiktigt tänkande i säkerhetsdebatten. Vi vill öka insikten och föra en balanserad dialog om hot och risker i samhället.

Vad gör vi?

AFF deltar aktivt i den säkerhets- och försvarspolitiska debatten. Runt om i landet arrangeras seminarier, konferenser, debatter och föredrag om olika säkerhets- och försvarspolitiska teman. Föreningen ger ut tidningen Vårt Försvar fyra gånger om året. AFF samarbetar också med olika organisationer regionalt, nationellt och internationellt.

Länsavdelningen Hallands planerade verksamhet 2015: *11 mars* kl 19.00 på Stadsbiblioteket, Halmstad (kamratföreningens medlemmar välkomna) – arrangemang/debatt på temat "Nato och Sverige". *3 juni* – arrangemang/föreläsning på temat "Utvecklingen i närområdet". *21 oktober* – arrangemang/debatt på temat "Säkerhet och sårbarhet i samhället".

Vilka är vi?

Allmänna försvarsföreningen har i över 120 år varit ett forum för debatt om försvars- och säkerhetspolitik. Den är en ideell förening, partipolitiskt och ekonomiskt obunden. Målet är att alla som är intresserade av säkerhets- och

försvarsfrågor ska kunna delta och stödja en fri information och debatt.

Läs mer på hemsidan www.aff.a.se. Du blir enklast medlem genom att anmäla dig på hemsidan. Fyll i ditt namn och adress, och sätt sedan in medlemsavgiften 200 kr på bankgiro 482-8885 eller plusgiro 12711-8.

Hans Hansson
*F d chef Militär-
högskolan Halmstad*

Bo vill gärna ge problem!

*Kamratföreningens medlem
Bo Söderberg från Örebro
gillar att ställa till problem
för sin omgivning...*

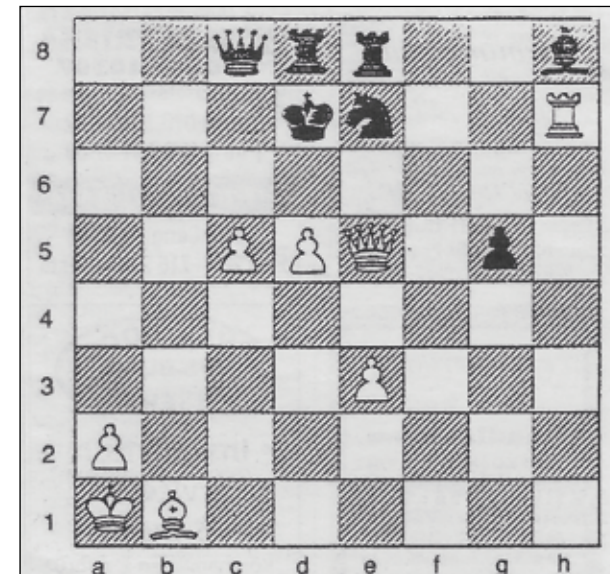
Flera av oss fick känna av detta under den senaste kamratresan till Tyskland-Danmark.

Men det är inte så illa som det låter. Bosses skapar nämligen schackproblem och det är ju enbart kul.

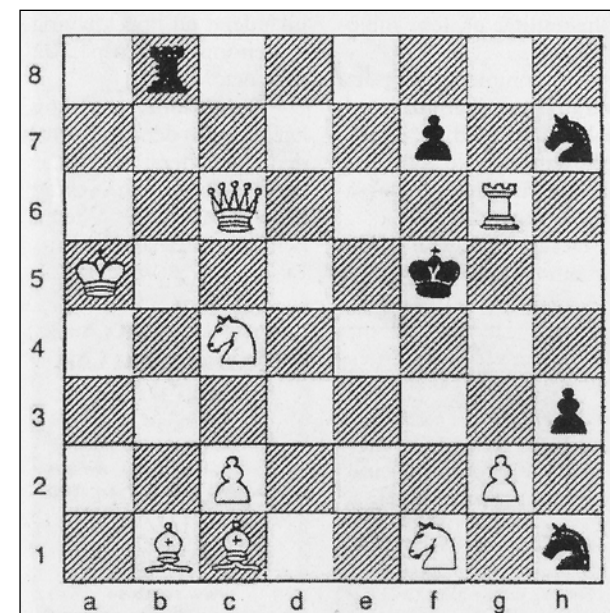
Här bredvid finns två schackproblem som är konstruerade av Bosse. Kan du lösa dem?

Hur skall vit göra schackmatt i ett drag? De rätta svaren återfinner du på sidan 52.

1.

2.

MEDLEMSINFORMATION

Kamratföreningens ändamål (ur stadgarna)

Ändamålet är att bevara gott kamratskap och samhörighet mellan föreningen med dess avdelningar och personal som varit anställd, tjänstgjort, utbildats eller haft annan knytning till Hallands regemente och Hallandsbrigaden med understödjande enheter.

Vill Du bli medlem - kontakta chriselias@telia.com.

Medlemsavgiften är endast 100 kr per år.

Medlemmar

Vår förening består i dag av 695 ständiga medlemmar, 297 årsmedlemmar, sju hedersledamöter och en hedersmedlem – totalt 1000, varav 106 kvinnor.

Nya medlemmar 2014

Under 2014 har vi fått 16 nya medlemmar, vilka hälsas hjärtligt välkomna!

Bengt-Göran Carlsson, Halmstad • Lars Gunnar Carlsson, Halmstad • Lars Gustavsson, Oskarström
Pehr Hoel, Halmstad • Fredrik Högman, Varberg • Iréne Johansson, Halmstad • Marie Kullgren, Halmstad
Jesper Lagernäs, Varberg • Christer Liljenberg, Klädesholmen • Per Muhr, Ängelholm
Bertil Nilsson, Halmstad • Johan Nilsson, Träslövsläge • Rose-Marie Nylander, Halmstad
Anita Olsson, Mellbystrand • Annika Söderberg, Örebro • Göran Thorzén, Halmstad

MEDLEMSINFORMATION

Resa i österled 13-17 maj

Styrelsen har diskuterat olika resmål för 2015. Intressanta resmål i närområdet börjar tryta, varför vi föreslår en utlandsresa. Vi kom fram till att Narva och Tallinn har mycket att erbjuda, inte minst vad gäller svensk historia.

På morgonen onsdagen den 13 maj stiger vi ombord på Hjalmarssons Buss med mål Stockholm, där färjan till Tallinn väntar. Med fast mark under fötterna kör vi på torsdagen direkt mot Narva. Vi blir guide, framför allt om fästningen och om all den dramatik som har utspelats där. Vi övernattar i Narvaområdet.

På fredagen återvänder vi till Tallinn för guidning. Lördagen ägnas åt enskilda studier av staden och dess varuutbud. Sen eftermiddag embarkerar vi färjan till Stockholm. Vi är tillbaka i Halmstad sent söndag eftermiddag.

I skrivande stund reserverar jag mig för ändringar i programmet, men i bifogad reseinbjudan är planen skriven i sten. Slutpriset är inte fastställt, men "smålandspris" garanteras.

Tyvärr fick inte alla plats på förra årets resa, vilket vi beklagar. Platsantalet är begränsat till drygt 50, varför du som är intresserad betalar in pengar så fort du fått denna tidning i din hand. Om du tvekar, gå in på vår hemsida och se om det finns platser kvar. Förhandsintresset är stort. Varmt välkommen till en minnesrik resa i goda kamraters lag.

Gunnar Ohlsén

Tack för bidrag!

Tack vare Tidnings- och Kamratfonden vågar vi satsa på vår tidning, dess omfång och kvalitet. Detta är dock ingen självklarhet. Utan frivilliga bidrag – ingen tidning. Ett stort och varmt tack med handslag till alla bidragsgivare!

Plusgiro 26 27 24-8
– alltid öppet för bidrag!

Har du något att berätta?

Artiklar, artikelförslag och anekdoter mottages tacksamt.

Kontakta Bo Westman:

Tel: 0730-21 90 50

Epost: bossebus213@hotmail.com

Hallands Regementets och Hallandsbrigadens Kamratförening

Box 515, 301 80 HALMSTAD. Plusgiro 26 27 24-8.

Hemsida: <http://www.i16.se/>

KONTAKTPERSONER

Gunnar Ohlsén • Tel 073-314 75 82 • Epost gunnarohlsen@spray.se
Klubbmästare: Lars Folkesson • Tel 035-384 56 • Epost lars.folkesson@mil.se
Veteraner: Bo Westman • Tel 0730-21 90 50 • Epost bossebus213@hotmail.com

Vi gratulerar!

April 2015

3 Calle Jönsson	60
4 Bo Walldén	75
5 Hans-Erik Hansson	90
5 Leif Stehn	75
6 Carl-Gustaf Tiselius	95
6 Annika Söderberg	70
10 Hans Hilbertsson	60
11 Gert Scharp	85
14 Göran Carlsson	60
20 Björn Tilschner	60
22 Rune Andersson	80
24 Yngve Larsson	85
24 Sture Pettersson	80
24 Arne Lind	70
25 Bengt-Åke Nilsson	85
25 Sven Elfström	75
26 Hans L Carlsson	75
29 Carl-Henrik Schütt	70
30 Göran Johansson	60

Maj

1 Erik Österberg	70
4 Olle Rosengren	75
7 Magnus Gunnarsson	50
9 Börje Hyllén	80
9 Bo Criwall	70
14 Gunilla Dorf	60
21 Karl-Gustav Johansson	75
23 Kirsten Nilsson	70
24 Sven-Olof Svensson	70
26 Göran Wahlqvist	60
28 Bo Gardahl	80
29 Ola Larsson	50
31 Christer Gunnarsson	60

Juni

5 Bo Hjelm	85
8 Mikael Eriksson	60
8 Peter Lönnergård	60
8 Christer Torstensson	60
10 Christer Mårtensson	50
11 Anita Nilsson	70
12 Greger Rydén	70
17 Harald Haraldsson	70
19 Carl-Erik Börjeson	90
23 Stig Wetterstrand	85
28 Bengt Parkell	80
29 Kerstin Ericson	90
29 Henry Persson	90
30 Lena Andersson	70

Juli

2 Rune Eriksson	90
3 Christer Liljenberg	60

4 Rolf Bengtsson	75
4 Göran Arnesson	70
4 Anita Radels	70
13 Lennart Axelsson	80
15 Heldur Teern	80
16 Elis Ljungek	80
17 Harald Erling	90
19 Olof Holmqvist	75
20 Claes Norelöv	70
21 Nils Henrik Persson	70
26 Carl Johan von Mentzer	80

Augusti

3 Claes Kalling	85
11 Tom Otterdahl	60
14 Mary Wilhelmson	80
15 Gerth Larsson	60
20 Jan Olesen	60
21 Ragnar Nehard	75
23 Rose-Marie Nylander	60
28 Erik Johansson	75
31 Bertil Nilsson	70

September

4 Alf Nilsson	75
8 Carl-Gustaf Pfeiff	85
10 Kristian Stenberg	40
15 Marie Kullgren	40
19 Lennart Ericsson	75
19 Rune Bengtsson	70
20 John Westlund	95
21 Tord Bernander	90
22 Lilian Persson	90
23 Jan Carlsson	85
23 Sigward Wällersted	85
23 Arne Hedman	70
24 Rolf Ramber	95
26 Torsten Atterbom	75

Oktober

2 Sven Ove Carlsson	70
3 Martin Folestam	40
4 Gunne Ewald	85
6 14 Björn Smedmark	75
16 Bo Andersson	60
24 Weinö Sirviö	80
24 Lars Lundgren	60
25 Ylva Dahlbom	70
25 Lars Ahlberg	60
30 Johan Josarp	50
31 Clas Ericsson	80
31 Arne Johansson	75

November

3 Anders Fornstedt	40
5 Lisbeth Andersson	70
5 Peter Helgesson	40
7 Peter Herlog	60

10 Walter Jansson	90
16 Håkan Björk	50
18 Christina Stjernfeldt	70

December

3 Roland Lundén	75
5 Torgny Sjöholm	80
7 Ebbe Fröberg	70
8 Kjell-Anders Rygren	60
21 Ulf Ohlsson	70
23 Anders Aregius	50
26 Stefan Røjelid	60
26 Anders Björk	50

Januari 2016

5 Gert Alsenmyr	80
7 Alf Sinander	75
7 Anita Olsson	70
7 Per Pedersen	70
9 Gunnar Gustafsson	95
10 Christer Eliasson	70
11 Rolf Calissendorff	70
13 Lars Karlsson	70
13 Stefan Hallén	60
13 Anders Lindberg	60
14 Kjell Karlsson	70
20 Jörgen Andersson	70
22 Per Siöström	95
23 Kjell Sjövald	80
24 Jan Bergman	50
25 Margareta Qvist	80

Februari

1 Jan Lundblad	70
2 Göran Ericsson	75
3 Sture Brink	80
6 Ronnie Gustavsson	60
7 Göte Olofsson	60
8 Arvid Melin	90
10 Lilian Månsson	70
15 Runar Kaattari	75
17 Raymond Johansson	85
19 Suzanne Söderberg	60
20 Richard Cajerby	40
23 Karl-Eric Holmberg	80
26 Erik Danielsson	90

Mars

2 Gunnar Johansson	95
8 Ulf B Wadsten	75
15 Connie Svensson	60
16 Birgitta Ekström	80
19 Ulf Hellners	80
20 Håkan Jönsson	60
25 Göte Johansson	85

Ett stort och varmt **TACK** för alla penninggåvor som kommit kamratfonden och tidningsfonden till del under det gångna året!

Vissa av våra medlemmar har tyvärr glömt att meddela namn, och vissa andra har betalat årsavgift trots ständigt medlemskap. Dessa medel har tillförts tidningsfonden.

Agne Ivarsson, Ullared	Börje Bredahl, Torup	Gösta Svorén, Falkenberg
Alf Sinander, Tvååker	Carl Fredrik Graf, Halmstad	Göte Johansson, Harplinge
Allan Olsson, Falkenberg	Carl Johan von Mentzer, Halmstad	Göthe Nilsson, Halmstad
Anders Adolfsson, Helsingborg	Carl-Erik Lindegren, Gullbrandstorp	Hans Christensson, Halmstad
Anders Aregius, Harplinge	Carl-Gustaf Bergenstråhle, Halmstad	Hans Hallberg, Falkenberg
Anders Hansson, Oskarström	Carl-Gustaf von Mentzer, Halmstad	Hans Johnsson, Kungsbacka
Anders Löfgren, Hajom	Casper Malmgren, Halmstad	Hans L Carlsson, Helsingborg
Anders Westergren, Halmstad	Catharina Sjöholm, Halmstad	Hans-Börje Oskarsen, Fjärås
Anita Nilsson, Veinge	Christer Eliasson, Halmstad	Hans-Olof Hansson, Våxtorp
Arne Gustavsson, Falkenberg	Christer Gunnarsson, Halmstad	Harald Erling, Rydebäck
Arne Hedman, Getinge	Christer Wanlert, Kristianstad	Harry Lundqvist, Halmstad
Arne Hidgård, Halmstad	Christina Laike-Bramsell, Båstad	Hasse Karlsson, Torup
Arne Månsson, Halmstad	Christina Stjernfeldt, Halmstad	Helmuth Benedy, Stockholm
Arvid Melin, Sollentuna	Conny Benjaminsson, Falkenberg	Henry Persson, Falkenberg
Axel Ahlfors, Kungsbacka	Curt Hornwall, Karlstad	Håkan Söderberg, Ugglarp
Bengt Bengtsson, Hishult	Dick Samuelsson, Lidingö	Håkan Wallin, Halmstad
Bengt Ekberg, Oskarström	Doris Johansson, Halmstad	Håkan Öberg, Heberg
Bengt Hammarberg, Kungsbacka	Eric Ericsson, Gullbrandstorp	Inga-Lena Rydén, Halmstad
Bengt Hultén, Harplinge	Eric Lundgren, Halmstad	Ingemar Andreasson, Eldsberga
Bengt-Göran Ludvigsson, Oskarström	Erik Danielsson, Kungsängen	Ingemar Carlsson, Täby
Benkt Lindström, Djursholm	Erik Johansson, Kungsbacka	Ingemar Dahlberg, Åtran
Bent Eriksson, Halmstad	Erik Österberg, Varberg	Ingemar Gottfridsson, Laholm
Bertil Augustsson, Kristinehamn	Erling Gunnarsson, Kungsbacka	Ingemar Johansson, Steninge
Bertil Hansson, Halmstad	Fredrik Bagge, Halmstad	Ingemar Paulsson, Halmstad
Bertil Helgesson, Laholm	Gert Alsenmyr, Västerås	Inger Benjaminsson-Kindberg, Falkenberg
Bertil Kristiansson, Halmstad	Gert Grotte, Halmstad	Ingrid Åhed, Halmstad
Birgitta Johansson, Halmstad	Gunnar Gustafsson, Mölle	Ingvar Jakobsson, Tvååker
Björn Rackborg, Mellbystrand	Gunnar Holmquist, Angered	Ingvar Johansson, Falkenberg
Björn Smedmark, Täby	Gunnar Strandqvist, Halmstad	Ingvar Ohnell, Mölle
Bo Andersson, Halmstad	Gunne Ewald, Halmstad	Ingvar Ottosson, Karlskrona
Bo Criwall, Halmstad	Göran Digmar, Spanien	Iris Eklund, Halmstad
Bo G Bengtsson, Stocksund	Göran Lindqvist, Halmstad	Irma Öhman, Varberg
Bo Gardahl, Halmstad	Göran Lundahl, Gullbrandstorp	Jan Andersson, Halmstad
Bo Hervén, Simlångsdalen	Göran Nilsson, Halmstad	Jan Anderson, Stockholm
Bo Karlsson, Sennan	Göran Wahlqvist, Moholm	Jan Börjesson, Varberg
Bo Söderberg, Örebro	Göran Wetterlundh, Halmstad	

Jan Carlsson, Nyköping
Jan Lundblad, Förslöv
Jan Sandberg, Falkenberg
Jan Wozniak, Halmstad
Jan-Erik Heiner, Halmstad
Jan-Erik Uhrberg, Halmstad
Jarl Wallefors, Getinge
Jens Flenner, Gullbrandstorp
Johan Engström, Stockholm
Johan Hallonsten, Stockholm
Johan Håkansson, Halmstad
Johan Rydén, Halmstad
John Westlund, Simlångsdalen
K B Bjering, Halmstad
Karl Eklöf, Eksjö
Karl-Erik Håmark, Varberg
Karl-Erik Karlsson, Sigtuna
Karl-Gustav Johansson, Halmstad
Kenneth Hulander, Halmstad
Kenneth Wijk, Simlångsdalen
Kenth Wessberg, Halmstad
Kerstin Larsson, Halmstad
Kjell Bergström, Lund
Kjell Sjövald, Falkenberg
Kjell-Anders Johansson, Falkenberg
Kjell-Åke Nilsson, Hjärnarp
Kjäll Åhed, Halmstad
Klas Löfgren, Sundsvall
Knut Lydén, Halmstad
Krister Edvardson, Halmstad
Kurt Kaschner, Skummeslövsstrand
Lars B Bengtsson, Drottningkärr
Lars Bastholm, Halmstad
Lars Björk, Halmstad
Lars Cronqvist, Steninge
Lars Folkesson, Halmstad
Lars Gustafsson, Halmstad
Lars Knutson, Västerås
Lars Malmberg, Steninge
Lars Raning, Ugglarp
Lars Undin, Halmstad
Lars Wikingskiöld, Stockholm
Lars-Erik Blank, Halmstad
Lars-Gunnar Oskarson, Åsa
Lars-Göran Grahn, Halmstad
Lars-Olof Ludvigsson, Hamburgsund
Lauritz Björk, Sjöbo

Leif Andersson, Gullbrandstorp
Leif Bengtsson, Höllviken
Leif Blommegård, Getinge
Leif Bramsell, Båstad
Leif Cronholm, Halmstad
Leif Dahlin, Falkenberg
Leif Larsson, Eldsberga
Leif Lundin, Oskarström
Lena Wallin, Halmstad
Lennart Almqvist, Halmstad
Lennart Börjesson, Varberg
Lennart Ericsson, Kvibille
Lennart Eriksson, Kullavik
Lennart Törnqvist, Stockholm
Lennart Wennberg, Huddinge
Magnus Larsson, Oskarström
Magnus Lavman, Gnesta
Magnus Petersson, Kungsbacka
Maj-Britt Cronholm, Halmstad
Malin Håkansson, Halmstad
Martin Folestam, Limhamn
Mats Eriksson, Solna
Mats Eriksson, Varberg
Michael Abrahamsson, Halmstad
Michael Persson, Halmstad
Niclas Haglund, Varberg
Nils Nordestad, Åled
Nils-Erik Axén, Kungsbacka
Nils-Erik Haag, Bandhagen
Nils-Olof Olofsson, Viskafors
Olle Persson, Halmstad
Olle Rosengren, Linköping
Olof Holmqvist, Ängelholm
Olof Ohlson, Långås
Olof Wettermark, Halmstad
Owe Bergman, Halmstad
Pehr Hoel, Halmstad
Per Asklund, Laholm
Per Dahlöf, Råå
Per Gunnar Andréasson, Lund
Per Källström, Harplinge
Percy Romberg, Halmstad
Per-Olof Qvist, Halmstad
Peter Carlsson, Onsala
Peter Hjelm, Halmstad
Peter Leo, Halmstad
Ragnar Nehard, Norrköping

Roland Kramer, Åled
Roland Lundén, Torsåker
Roland Stensson, Harplinge
Rolf Eklund, Halmstad
Rolf Norr, Halmstad
Rolf Ramber, Halmstad
Rolf Wittesjö, Vittsjö
Ronny Jacobsson, Mellbystrand
Roul Sjölin, Halmstad
Rune Andersson, Halmstad
Rune Morell, Lidköping
Rune Sjöholm, Halmstad
S Orvar Larsson, Halmstad
Staffan Anckar, Gullbrandstorp
Staffan Christiansson, Halmstad
Stefan Carlsson, Öjersjö
Stefan Petzäll, Halmstad
Stefan Quist, Gullbrandstorp
Stefan Røjelid, Fjällbacka
Stig Möller, Malmö
Stig Pettersson, Vallberga
Stig-Allan Jönsson, Halmstad
Sture Brink, Halmstad
Sven Elfström, Varberg
Sven Jägervall, Halmstad
Sven Thelander, Linköping
Sven-Arne Ahlqvist, Halmstad
Sven-Olof Svensson, Halmstad
Thomas Persson, Falkenberg
Thomas Persson, Varberg
Torgny Sjöholm, Borås
Torleif Nordgaard, Halmstad
Torsten Atterbom, Särö
Tyko Rös, Steninge
Ulf Edström, Djursholm
Ulf Fredriksson, Saltsjöbaden
Ulf Malmsten, Hovås
Ulf Ohlsson, Smedjebacken
Ulf Staveryd, Halmstad
Ulf von Roth, Stockholm
Weinö Sirviö, Slöinge
Yngve Johansson, Kristinehamn

Schackproblemen (sidan 47)

1. Löpare b1-f5
2. Bonde g2-g4